

Årsrapport 2016

Indholdsfortegnelse

3 Resumé

6 Indledning

8 1. Om socialtilsyn Midt

1.1. Socialtilsynets kerneopgave

1.2. Hvem fører Socialtilsyn Midt tilsyn med

1.3. Organisering og medarbejdere.

10 2. Tilsynsopgaver i 2016

2.1. Portefølje

12 2.2. Tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor

2.3. Tilsyn og tilsynsbesøg, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg

2.4. Iværksatte påbud, skærpede tilsyn og baggrunden herfor

2.5. Henvendelser om bekymrede forhold (whistleblower)

20 2.6. Socialtilsyn Midts økonomi 2016

2.7. Tilsynstakster og objektive finansieringsandele

24 3. Kvaliteten i tilbuddene – analyse af udvalgte udviklingspunkter

3.1 Den generelle kvalitet i de sociale tilbud og plejefamilier

26 3.2. Udviklingspunkter i 2016

27 3.3. Analyse af udviklingspunkterne under tema 3 i kvalitetsmodellen

3.4. Analyse af udviklingspunkter på plejefamilieområdet

3.5. Analyse af udviklingspunkter på børn-og ungeområdet og voksenområdet

3.6. Opsamling på de tre områder

33 4. Socialtilsyn Midts fokuspunkter i 2016

4.1. Sanktioner og afgørelser i 2016

4.2. Magtanvendelser i 2016

4.3. Ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2016

4.5. Plejefamilier i Socialtilsyn Midt

4.6. Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2016

43 Bilag 1: Lovhjemmel

Resumé

I det følgende vil der blive givet en kort status af Socialtilsyn Midts portefølje, hovedkonklusionerne i Socialtilsyn Midts vurdering af kvaliteten i tilbuddene og de fokuspunkter, som er blevet belyst i årsrapporten for 2016.

Status på Socialtilsyn Midts portefølje 2016

Antal tilbud og plejefamilier
1582 plejefamilier 359 (herunder 4 koncerner)
Antal ny-godkendelser
127 plejefamilier 14 tilbud
Antal tilbagekaldte godkendelser
12 plejefamilier (inkl. ny-godkendelser) 0 tilbud Tilbagekaldelserne i 2016 af 4 plejefamiliers godkendelser skyldes, at plejefamilierne ikke har kunnet sikre den fornødne trivsel og kvalitet. I 2016 var der 8 ny-ansøgere, som ikke blev godkendt pga. manglende kompetencer, utilstrækkelig økonomi samt egne børns alder og trivsel.
Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblows)
I 2016 modtog Socialtilsyn Midt i alt 240 whistleblows: 20 vedrørende plejefamilier 220 vedrørende tilbud
Antal iværksatte påbud og skærpede tilsyn
I 2016 udstedte Socialtilsyn Midt i alt: 10 tilbud fik påbud uden skærpet tilsyn 5 tilbud fik påbud med skærpet tilsyn

Kvalitet i tilbuddene

Socialtilsyn Midts opgave er at kontrollere og vurdere, om kvaliteten i de enkelte sociale tilbud og plejefamilier er tilstrækkelig, således borgernes behov og trivsel kan efterkommes.

I 2016 har alle tilbud og plejefamilier i overensstemmelse med lovgivningen modtaget mindst ét driftsorienteret tilsynsbesøg. På baggrund af data fra disse tilsynsbesøg er det Socialtilsyn Midts konklusion, at den generelle kvalitet i både sociale

tilbud og plejefamilier i 2016 er tilfredsstillende. Den generelle kvalitet i tilbud og plejefamilier ligger stabilt og er tilfredsstillende i forhold til at kunne tilbyde gode og trygge rammer til udsatte borgere og imødekomme deres behov.

I årsrapport for 2016 er der blevet set nærmere på udviklingspunkter i forhold til tilbuddenes og plejefamiliernes kvalitet. Udviklingspunkter er ikke et fast krav i kvalitetsrapporten, men en mulighed, som kan benyttes, hvis tilsynskonsulenterne finder, at der er udviklingsmuligheder, som kan være

med til at forbedre den samlede kvalitet i tilbuddet eller plejefamilien. Udviklingspunkter defineres i denne kontekst som socialtilsynets anbefalinger til yderligere kvalitetsudvikling.

Interview med plejefamilier og tilbud viser, at udviklingspunkterne har indflydelse på forbedringen af kvaliteten i de enkelte tilbud og plejefamilier. Udviklingspunkterne understøtter både udvikling og dialogen med tilsynet, hvilket er et godt afsæt for udviklingen af kvaliteten i tilbuddene/plejefamilierne.

Både på tilbudsområdet og plejefamilieområdet ser Socialtilsyn Midt en stor velvilje til at forbedre kompetencer, som kan understøtte og udvikle kvaliteten i de indsatser borgerne tilbydes.

Sanktionssager i 2016

I forhold til plejefamilieområdet har der alene været tale om inddragelse af godkendelsen. Der har ikke været truffet afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud overfor plejefamilier i Socialtilsyn Midt.

Der er i alt i 2016 truffet afgørelse om inddragelse af 4 godkendelser.

Baggrunden for inddragelserne har bl.a. været manglende samarbejdsvilje overfor de anbringende kommuner, samt manglende fysisk og psykisk overskud i familien.

Herudover er der også inddraget godkendelser med baggrund i, at plejefamilien ikke ville udlevere de nødvendige oplysninger til tilsynet, eksempelvis årsopgørelse, kopi af kørekort, grundkursusbevis samt oplysningsskema.

På tilbudsområdet er der i 2016 truffet 5 afgørelser om skærpede tilsyn med dertil hørende påbud, samt 10 afgørelser alene med udstedelse af påbud. Der er ikke i 2016 truffet afgørelse om inddragelse af godkendelser på tilbudsområdet.

Socialtilsyn Midt har set forskellige alvorlige problematikker i tilbuddene i 2016. Grundlæggende har tilsynet fokus på borgernes trivsel og i 2016 har der været tilbud, hvor denne trivsel har været alvorligt truet. Tilsynet har i den forbindelse truffet afgørelse om forskellige påbud, som samlet set har til formål at forbedre trivsel.

Magtanvendelser i 2016

I 2014 erfarede Socialtilsyn Midt, at mange tilbud ikke var opmærksomme på, at de var forpligtede til at indberette magtanvendelser til tilsynet. Dette tog Socialtilsyn Midt konsekvensen af og iværksatte en større oplysningsindsats om tilbuddenes indberetningspligt.

Effekten af indsatsen var mærkbar og der var en markant stigning fra 2014 til 2015. Socialtilsyn Midt forventede derfor også en stigning i 2016. Dette skete mod forventning ikke.

I 2016 har der derimod været et markant fald i mængden af indsendte indberetninger. I alt modtog Socialtilsyn Midt 2689 indberetninger af magtanvendelse i 2016.

Socialtilsyn Midt vurderer, at tilbuddene generelt har kendskab til lovgivningen omkring magtanvendelse. Dette gælder såvel på voksen- som på børne/unge-området.

Socialtilsyn Midt anbefaler dog, at tilbuddene har fokus på en fyldestgørende beskrivelse af situationen omkring magtanvendelse, og hvorledes selve magtanvendelsen udføres. Endvidere bør der være fokus på at beskrive, hvilken pædagogisk tilgang der er forsøgt anvendt inden magtanvendelsen, og om personalet har haft mulighed for at trække sig.

Ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2016

Socialtilsyn Midt oplever fortsat stor interesse for at blive godkendt som plejefamilie.

I 2016 blev der afholdt i alt 15 grundkurser i henholdsvis Aarhus og Holstebro. I 2016 blev i alt 217 familier (husstande) tilmeldt.

I alt blev der godkendt 127 nye plejefamilier i 2016.

I 2016 fik 8 familier afslag på at blive godkendt som plejefamilier. En afgørelse om afslag på at blive godkendt som plejefamilie, er altid baseret på en dialog med familien og en grundig undersøgelse af familiens forhold.

I 2016 var der 41 familier, som trak deres ansøgning om godkendelse tilbage.

I godkendelsesprocessen har ansøgerne mulighed for at trække deres ansøgning, og det er der flere, som benytter sig af.

Socialtilsyn Midt oplever, at flere familier vender tilbage med en ny ansøgning og bliver godkendt.

De ny-godkendte plejefamilier er hovedsageligt godkendt til middel belastningsgrad, hvilket betyder, at de er godkendt til at kunne varetage komplekse plejeopgaver. Alle ny-godkendte plejefamilier bliver synlige på Tilbudsportalen, når de er godkendt og vil kunne fremsøges på lige fod med de øvrige aktive plejefamilier.

Plejefamilier i Socialtilsyn Midt

I de seneste år har der været fokus på familieplejeområdet i Danmark. Forskningen på området peger på, at et trygt omsorgsmiljø med mulighed for at danne nære og stabile relationer til voksne, er vigtigt for at sikre en god anbringelse for barnet¹. Socialtilsyn Midt har i årsrapporten for 2016 valgt at have fokus på de eksisterende plejefamilier.

Socialtilsyn Midts tilsynsforpligtelse med plejefamilierne skal sikre, at plejefamilierne er egnede til plejeopgaverne og kan tilbyde børn og unge et trygt og omsorgsfuldt miljø at vokse op i. Socialtilsyn Midt vurderer, at plejefamilierne tager deres plejeopgaver seriøst, og gør en stor indsats for, at de anbragte børn og unge får en god og tryk opvækst på lige fod med andre børn.

Størstedelen af plejefamilierne kan varetage plejeopgaver, som falder inden for kategorien middel til høj belastning. Disse plejefamilier besidder bl.a. kompetencerne til at kunne indgå i kompliceret forældresamarbejde og håndtere komplekse plejeopgaver. En mindre gruppe plejefamilier er godkendt til højeste belastning (kommunale plejefamilier), og det betyder, at de kan håndtere særlige komplekse og svære problemstillinger samt behandlingskrævede opgaver. Endvidere er der plejefamilier, som udelukkende varetager aflastningsopgaver. Her er børnene ikke i døgnpleje og deres problemstillinger er ofte i lav til middel belastning.

Socialtilsyn Midt fører tilsyn med en stor gruppe plejefamilier, der fagligt og erfaringsmæssigt spænder vidt, og som kan tilbyde gode, trygge rammer for udsatte børn og unge. Alsidigheden i plejefamiliegruppen betyder, at der er gode muligheder for at lave gode match mellem plejeforældre og børn, som skal anbringes, og derved give de rette betingelser for gode anbringelser, som kan tilgodese børnenes behov.

Alle aktive plejefamilier i Socialtilsyn Midt kan udsøges på Tilbudsportalen, hvor det også er muligt at få et dybere kendskab til den enkelte plejefamilies kompetencer, erfaring m.m.

Socialtilsyn Midts tilfredshedsundersøgelse 2016

Hvert år laver Socialtilsyn Midt en ekstern tilfredshedsundersøgelse. Tilfredsundersøgelsen for 2016 viser, at respondenterne samlet set er meget tilfredse med Socialtilsyn Midt. Således er 87 pct. enten tilfredse eller meget tilfredse med Socialtilsyn Midt.

Respondenternes tilfredshed kommer til udtryk på samtlige parametre i undersøgelsen, f.eks. i

forhold til grundkurser for plejefamilierne, tilsynsbesøget, herunder dialog og informationsniveauet inden besøget samt udførelsen og opfølgning på tilsynsbesøget, udførelsen og varigheden af godkendelsesprocessen samt dialogen og kommunikationen med tilsynskonsulenterne.

I svarene understreges det, at tilsynskonsulenterne er fagligt kompetente, dygtige til udførelsen af tilsynsbesøget, tilgængelige, fleksible og imødekommende i forhold til dialog og information.

God læselyst!

Ulla B. Andersen
Tilsynschef

1. Kilde: www.vidensportal.dk/temaer/plejefamilier.

Indledning

I 2016 går socialtilsynene fra re-godkendelsesfasen ind i en ny fase. En fase, hvor det driftsorienterede tilsyn er omdrejningspunktet i tilsynsopgaven, og hvor der er fokus på kvalitet, udvikling og kontrol med sociale tilbud og plejefamilier.

Ifølge lov om socialtilsyn § 7, stk. 3, skal socialtilsynet som led i det driftsorienterede tilsyn aflægge mindst ét årligt tilsynsbesøg. For tilbud med flere afdelinger er der krav om besøg på de enkelte afdelinger.

Socialtilsynet skal altid foretage en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i alle tilbud og plejefamilier. Dette for at sikre, at der ikke sker svigt, misbrug eller overgreb, og at tilbud og plejefamilier udfører en kvalificeret og målrettet indsats, der imødekommer borgernes behov.

Formålet med tilsynsreformen kan opsummeres på følgende måde:

- Et professionelt og uafhængigt tilsyn
- Forhindre misbrug og overgreb på tilbuddets borgere
- Kvalitet i de sociale tilbud
- Effektivitet i indsatsen

Med det driftsorienterede tilsyn sikres ovenstående. Det driftsorienterede tilsyn er risikobaseret, dvs. at der i forhold til planlægningen af tilsynsbe-

søget hos det enkelte tilbud eller plejefamilie foretages en konkret risikovurdering med udgangspunkt i de indhentede oplysninger fra tilbuddet/plejefamilien. Oplysningerne kan føre til et eller flere tilsynsbesøg, som både kan være uanmeldte og anmeldte. Begrundelsen for et ekstra og mere intensivt tilsyn kan være, at indholdet i de indhentede oplysninger giver anledning til, at der skal holdes ekstra øje med tilbuddet/plejefamilien med henblik på kontrol eller udvikling af tilbuddet.

Mindre intensive tilsyn kan være relevante i forhold til tilbud, hvor der f.eks. over en længere årrække er leveret veldokumenterede resultater, hvor der er god medarbejder- og beboertrivsel og uændrede ledelsesmæssige forhold. Det er dog altid socialtilsynet, der har ansvaret for vurderingen af om tilbuddene og plejefamilierne har den fornødne kvalitet uanset omfanget af tilsynet².

Til brug for selve tilsynet har Socialstyrelsen udarbejdet en kvalitetsmodel på henholdsvis plejefamilie- og tilbudsområdet, som udgør den professionelle, systematiske ramme for tilsynet sammen med de oplysninger, som tilbuddene og plejefamilierne er forpligtet til at indsende i forbindelse med tilsynet. Systematikken sikrer, at der i forhold til de enkelte tilbud og plejefamilier indsamles viden og observationer, som kan afdække kvaliteten og understøtte den videre udvikling af tilbuddenes og plejefamiliernes kvalitet samt øge effektiviteten i indsatserne.

2. Kilde: Hvad siger loven om det risikobaserede socialtilsyn og tilsynsintensitet. Opdateret 10/8 2016

Den viden, som indsamles i forbindelse med tilsynsopgaven anvendes på to niveauer. Lokalt anvendes den indsamlede viden i tilsynskonsulenternes videre arbejde med at monitorere udviklingen og sikre at kvaliteten fortsat har det tilstrækkelige niveau hos tilbud og plejefamilier.

På nationalt niveau anvendes den opsamlede viden fra alle 5 socialtilsyn til at give et billede af den samlede kvalitet for alle tilbud og plejefamilier i Danmark.

Socialtilsynets årsrapport fungerer i den forbindelse som en årlig afrapportering til Børne- og Socialministeriet om socialtilsynets virke og resultater i forhold til de opgaver og rammer, som er stillet i lov om socialtilsyn.

Samlet set er formålet med årsrapporten:

- At bidrage med centrale oplysninger til Socialstyrelsens auditfunktion og muliggøre sammenligning på tværs af de fem socialtilsyn
- At bidrage med input til de regionale drøftelser i forhold til rammeaftalerne
- At bidrage med ledelsesinformation internt i de enkelte socialtilsyn
- At interessenter får mulighed for at følge socialtilsynets arbejde

Fælles for alle 5 socialtilsyn er, at årsrapporten for 2016 har fokus på socialtilsynenes virke og kvaliteten i tilbud og plejefamilier. I årsrapporten for 2016 er det udviklingspunkterne på et udvalgt tema (målgrupper, metoder og resultater), som gøres til genstand for en kvalitativ analyse.

Socialtilsyn Midt har endvidere valgt at have fokus på sanktionssager, magtanvendelser, driftsorienteret tilsyn og ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2016.

1. Om socialtilsyn Midt

1.1. Socialtilsynets kerneopgave

Socialtilsyn Midt kerneopgave er at kontrollere og udvikle de sociale tilbud og plejefamilier. Socialtilsynets tilsyn står ikke alene, da kommunerne fortsat har ansvaret for at føre et personrettet tilsyn med den enkelte borgers trivsel i tilbud og plejefamilier. Embedslæger, brandmyndigheder, arbejdstilsyn og fødevarekontrollen fører også tilsyn med tilbuddene på deres respektive områder³.

Socialtilsynets kerneopgave består overordnet af to dele: Godkendelse af nye sociale tilbud og plejefamilier og det risikobaserede driftsorienterede tilsyn af eksisterende sociale tilbud og plejefamilier jf. indledningen.

En godkendelse træffes på baggrund af en ansøgning fra et kommende tilbud eller en kommende plejefamilie og en efterfølgende faglig vurdering af tilbuddet eller plejefamilien. I godkendelsesprocessen udarbejdes en helheds- og kvalitetsvurdering med udgangspunkt i kvalitetsmodellens syv temaer. Temaerne lægges til grund for den endelige afgørelse om godkendelse. En afgørelse om godkendelse afhænger af, at tilbuddet eller plejefamilien kan leve op til de gældende krav og har den fornødne kvalitet⁴.

Det driftsorienterede tilsyn føres med tilbud og plejefamilier for at sikre, at de fortsat har den fornødne kvalitet. I det driftsorienterede tilsyn, som har en risikobaseret tilgang, indgår der en systematisk gennemgang af de indkomne oplysninger fra tilbud

og plejefamilier med henblik på en konkret vurdering af tilsynets omfang hos plejefamilie og tilbud, og hvilket særligt fokus tilsynet skal have. På baggrund af dette kontrolleres forholdene i tilbuddet og i plejefamilien med det formål at fastholde og udvikle kvaliteten. Driftstilsyn er fortløbende og alle tilbud og plejefamilier skal have mindst ét tilsynsbesøg om året⁵.

1.2. Hvem fører Socialtilsyn Midt tilsyn med

Socialtilsyn Midt fører tilsyn med følgende typer tilbud:

- Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service
- Opholdssteder og døgninstitutioner for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6 i lov om social service
- Botilbud til voksne efter §§ 107-110 i lov om social service. Det omfatter herberger og krisecentre samt midlertidige og længerevarende botilbud til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service
- Alkoholbehandlingstilbud efter sundhedslovens § 141

Endvidere føres tilsyn med støtte efter bl.a. servicelovens § 85 til borgere, der bor i plejeboliger eller lignende boformer, hvor borgeren er visiteret til boligen af kommunen og hvor støtten ydes af et fast personale, som udgår fra servicearealer i tilknytning til boligerne.

Nedenstående tabel viser ovenstående tilbudstyper fordelt på tilbud, plejefamilier og koncerner.

Tabel 1.2.1

Tilbudstyper	I alt ⁶
Plejefamilier	1582
Sociale tilbud	359
Øvrige	
Koncernlignende tilbud	4
Antal tilbud under koncernlignende tilbud	20

3. Kilde: Fakta om de fem sociale tilsyn, www.socialstyrelsen.dk

4. Ibid.

5. Ibid.

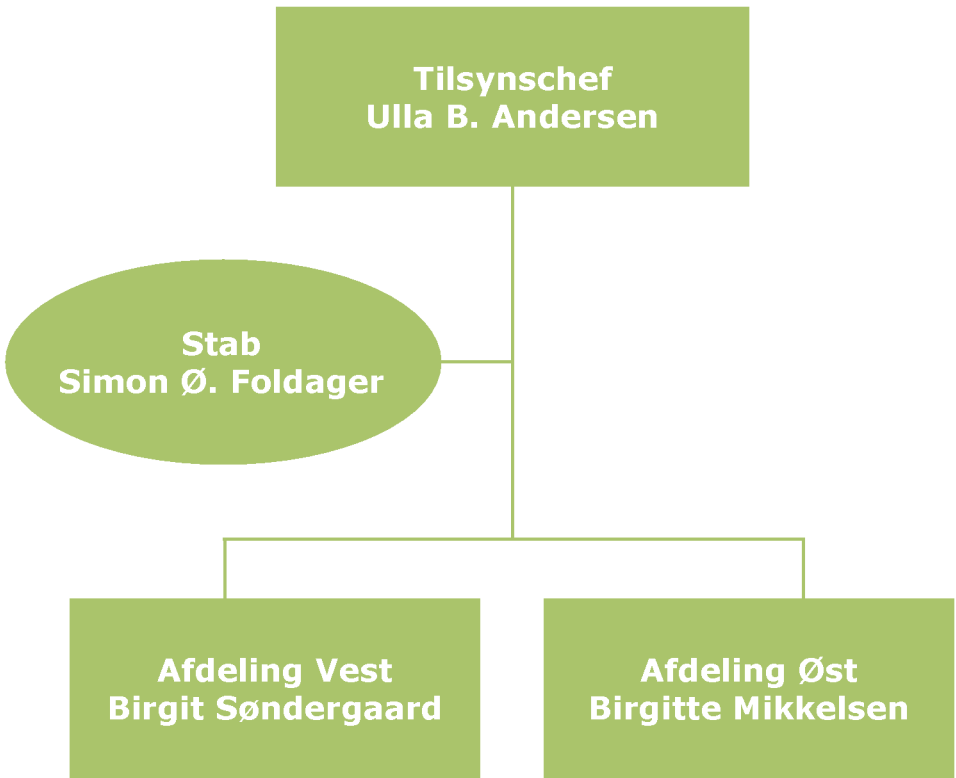
6. Antallet af tilbud og plejefamilier er opgjort pr. januar 2017

1.3. Organisering og medarbejdere

Socialtilsyn Midt er en offentlig, kommunal myndighed, som organisatorisk er forankret i Børne- og Familieafdelingen i Silkeborg Kommune. Socialtilsyn Midt er organiseret med en stab som varetager administrative opgaver (økonomi, jura, udvikling mv.) samt godkendelse af nye tilbud og plejefamilier. Derudover er der to driftsafdelinger, der varetager tilsynsopgaverne for både tilbud og plejefamilier indenfor deres geografiske område. Afdeling Vest og Øst har hver tilknyttet ca. 25 tilsynskonsulenter.

Socialtilsyn Midt har pr. 1. december 2016 i alt årsværk ansat, fordelt på flg. stillinger:

- En tilsynschef
- En stabsleder
- To afdelingsledere
- 10,4 stabsmedarbejdere: 3,0 jurister, 3,0 økonomikonsulenter, 1,0 AC-fuldmægtig, 3,0 administrative medarbejdere, 0,4 servicemedarbejder og piccoloer
- 60,12 tilsynskonsulenter: Majoriteten af tilsynskonsulenter er enten uddannede socialrådgivere eller socialpædagoger

2. Tilsynsopgaver i 2016

Efter at have haft fokus på re-godkendelse af alle overdragede sociale tilbud og plejefamilier i 2014 og 2015, har omdrejningspunktet for Socialtilsyn Midt i 2016 været det driftsorienterede tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier.

Socialtilsyn Midt kunne ved udgangen af 2016 se tilbage på endnu et travlt år, hvor alle tilbud og plejefamilier havde fået aflagt besøg i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn. I lighed med 2015 har tilsynsopgaven særligt været ressourcekrævende på tilbudsområdet. Dette skyldes fortsat de store centerkonstruktioner med mange afdelinger, og i 2016 er sammenlægningerne af tilbud fortsat. Det er en tendens, som både vanskeliggør tilsynsopgaven for socialtilsynet og tilbuddene.

Fra 1. januar 2016 overgik tilsynsopgaven med alkoholbehandlingstilbud til socialtilsynene. Socialtilsyn Midt fik overdraget 20 alkoholbe-

handlingstilbud, som skal re-godkendes inden udgangen af 2017. Re-godkendelsesprocessen er påbegyndt, og vil blive belyst i årsrapporten for 2017.

Socialtilsyn Midts portefølje har også i 2016 ændret sig på både tilbudsområdet og på plejefamilieområdet. Der har været nedgang i antallet af tilbud og plejefamilier. På tilbudsområdet skyldes nedgangen bl.a. sammenlægning af tilbud.

På plejefamilieområdet skyldes nedgangen bl.a., at flere plejefamilier i 2016 ønskede at ophøre som plejefamilier pga. alder, skilsmisse og/eller sygdom. Desuden måtte flere plejefamilier lukke som følge af, at de kun havde haft § 84 aflastning i en periode på 3 år.

I det følgende vil data vedrørende Socialtilsyn Midts portefølje i 2016 bliver gennemgået.

2.1. Portefølje

Nedenstående tabel viser en oversigt over, hvor mange plejefamilier og tilbud Socialtilsyn Midt førte tilsyn med i 2016.

Tabel 2.1.1 Socialtilsyn Midts portefølje 2016

Tilbudstyper	Ialt ⁷
Plejefamilier	1582
Sociale tilbud	359
Øvrige	
Koncernlignende tilbud	4
Antal tilbud under koncernlignende tilbud	20

7. Antallet af tilbud og plejefamilier er opgjort pr. januar 2017

Det varierer fra kommune til kommune, hvor mange tilbud og plejefamilier der er. De nedenstående oversigter viser, hvordan tilbud og plejefamilier er fordelt i de enkelte kommuner.

Kommuner	Antal tilbud
Favrskov Kommune	20
Faaborg-Midtfyn Kommune	33
Hedensted Kommune	30
Herning Kommune	30
Hjørring Kommune	1
Holstebro Kommune	16
Horsens Kommune	17
Ikast-Brande Kommune	13
Lemvig Kommune	6
Mariagerfjord Kommune	1
Norddjurs Kommune	18
Odder Kommune	7
Randers Kommune	32
Ringkøbing-Skjern Kommune	14
Samsø Kommune	2
Silkeborg Kommune	1
Skanderborg Kommune	14
Skive Kommune	12
Struer Kommune	7
Syddjurs Kommune	8
Vejle Kommune	1
Vesthimmerlands Kommune	1
Viborg Kommune	40
Århus Kommune	35
I alt	359

Kommuner	Antal plejefamilier
Favrskov Kommune	54
Faaborg-Midtfyn Kommune	128
Hedensted Kommune	107
Herning Kommune	116
Holstebro Kommune	97
Horsens Kommune	101
Ikast-Brande Kommune	77
Lemvig Kommune	37
Norddjurs Kommune	67
Odder Kommune	29
Randers Kommune	131
Ringkøbing-Skjern Kommune	103
Samsø Kommune	10
Silkeborg Kommune	2
Skanderborg Kommune	71
Skive Kommune	75
Struer Kommune	38
Syddjurs Kommune	76
Viborg Kommune	177
Århus Kommune	86
I alt	1582

Som det fremgår af oversigten ovenfor er der tilbud i kommuner udenfor Region Midtjylland. Det skyldes, at disse kommuner har tilbud beliggende, som hører under de koncernlignende tilbud, som Socialtilsyn Midt fører tilsyn med.

Re-godkendte alkoholbehandlingstilbud i 2016

Ud af det samlede antal overdragede alkoholbehandlingstilbud blev der i 2016 re-godkendt 9 tilbud. De resterende tilbud vil blive re-godkendt i 2017. Re-godkendelsesprocessen samt kvaliteten af tilbuddene vil blive behandlet i årsrapport 2017.

2.2. Tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor

Plejefamilieområdet

I 2016 fik 4 plejefamilier frataget deres godkendelse og 8 ny-ansøgere kunne ikke godkendes til at varetage opgaven som plejefamilie.

Eksisterende plejefamilier

I 2016 ophørte 156 plejefamilier. Årsagerne til, at plejefamilierne er ophørte, skyldes bl.a. alder, skilsmisse, sygdom og private årsager.

Derudover ophørte et større antal plejefamilier i 2016, da de udelukkende havde aflastningsopgaver efter serviceloven § 84⁸. Socialtilsynet fører ikke tilsyn med § 84, hvorfor plejefamilierne falder ud af Socialtilsyn Midts tilsyn efter 3 år.

De 4 eksisterende plejefamilier, som fik tilbagekaldt deres godkendelse har ikke kunnet varetage plejeopgaven og dermed heller ikke kunnet sikre trivsel og kvalitet i opgaveløsningen.

Tabel 2.2.1 Antal tilbagekaldte godkendelser på plejefamilieområdet 2016

Eksisterende plejefamilier	
Ophørte tilbud	156
Ikke godkendte	4
Ny-godkendte plejefamilier	
Tilbagekaldte ansøgninger	41
Ikke godkendte	8

Tilbudsområdet

I 2016 inddrog Socialtilsyn Midt ikke godkendelser på eksisterende tilbud.

Eksisterende sociale tilbud

I 2016 var der 40 tilbud som ophørte. En del af disse tilbud ophørte, da de blev sammenlagt med andre tilbud i centerkonstruktioner.

Tabel 2.2.2 Antal tilbagekaldte godkendelser/ansøgninger på tilbudsområdet 2016

Eksisterende sociale tilbud	
Ophørte tilbud	40
Ikke godkendte	0
Ny-godkendte plejefamilier	
Tilbagekaldte ansøgninger	2
Ikke godkendte	0

Ny-godkendte plejefamilier

I 2016 tilbagekaldte 41 ny-ansøgere deres ansøgninger. Ny-ansøgere har under godkendelsesprocessen mulighed for at tilbagekalde deres ansøgninger, hvis der under processen sker ændringer i deres familiesituation, f.eks. sygdom eller skilsmisse. Når familien tilbagekalder deres ansøgning gives der mulighed for, at familien kan søge på ny, når deres familiemæssige situation er faldet på plads.

I 2016 var der 8 ny-ansøgere, som ikke kunne godkendes til at varetage opgaven som plejefamilier. Når de ikke blev godkendt skyldes det bl.a. utilstrækkelig økonomi, manglende kompetencer og egne børns alder og trivsel.

En række tilbud er også ophørt pga. dårlig økonomi og mangel på indskrevne borgere.

Ny-godkendte sociale tilbud

I 2016 tilbagekaldte 2 ansøgere deres ansøgninger om et nyt socialt tilbud. I lighed med ny-ansøgere på plejefamilieområdet, har ny-ansøgere på tilbudsområdet mulighed for at tilbagekalde deres ansøgninger under processen og ansøge på ny på et senere tidspunkt.

8. Aflastning for børn skal tilbydes efter servicelovens § 84, stk. 1, jf. § 44, når behovet for aflastning er opstået alene på grund af barnets funktionsnedsættelse, og når aflastningen sker af hensyn til den øvrige familie.

Godkendelse af nye tilbud og plejefamilier

Socialtilsyn Midt oplever fortsat en stor interesse fra familier, som ønsker at blive plejefamilie. Der spores dog en mindre nedgang fra 2015 til 2016. I 2015 blev der godkendt 161 plejefamilier. I 2016 er antallet af ny-godkendte plejefamilier på 127.

Der er fortsat stor efterspørgsel på at komme på det obligatoriske kursus for generelt godkendte plejefamilier jf. afsnit "Ny-godkendelser på plejefamilieområdet 2016". På tilbudsområdet er der sket en fordobling af ny-godkendte tilbud fra 2015 til 2016. Ny-godkendelsesteamet på tilbudsområdet har fået etableret en god og fleksibel godkendelsesproces, hvor der er i tæt dialog med ansøgerne.

Tabel 2.2.3 Antal ny-godkendte tilbud i 2016 fordelt på tilbudstyper.

Tilbudstyper	I alt
Plejefamilier	127
Sociale tilbud	14

2.3. Tilsyn og tilsynsbesøg, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg

Der vil typisk blive foretaget flere anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg på tilbudsområdet end på plejefamilieområdet. Begrundelsen herfor er, at der i Socialtilsyn Midts portefølje er mange tilbud med flere afdelinger samt store centerkonstruktioner, hvor afdelingerne ikke er geografisk samlet. De enkelte afdelinger skal have ét besøg om året, hvilket betyder, at de store tilbud og centerkonstruktioner får mange besøg på årsbasis i henhold til lovgivningen.

Socialtilsyn Midt foretager altid en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud, samt hvor mange af tilsynsbesøgene, som skal være anmeldte eller uanmeldte.

På plejefamilieområdet bliver der også foretaget en konkret vurdering af, hvor mange tilsyn, der skal aflægges i indeværende år og herunder hvor mange af tilsynsbesøgene, som skal være anmeldte og uanmeldte.

Vurderingen foretages ud fra en risikobaseret tilgang med udgangspunkt i forholdene og historikken i det enkelte tilbud eller plejefamilie⁹. I de tilfælde, hvor plejefamilier får mere end ét tilsynsbesøg, skyldes det typisk særlige omstændigheder; skilsmisse, sygdom eller flytning. Det gælder både for tilbud og plejefamilier, at der kan blive aflagt ekstra tilsynsbesøg i forbindelse med skærpede tilsyn og påbud.

Tabel 2.3.1 Gennemførte tilsyn i 2016, hvor der har været fysisk besøg.

Traditionelle tilbudstyper	
Plejefamilier (inkl. ny-godkendelser + lukkede plejefamilier)	1630
Sociale tilbud (inkl. ny-godkendelser + lukkede tilbud)	406
I alt	2036

9. Kilde: Hvad siger loven om tilsynsintensitet og risiko? www.socialstyrelsen.dk

Nedenstående tabel viser, hvordan de anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg har fordelt sig på henholdsvis driftsorienterede tilsyn og ny-godkendelser. Grunden til, at antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg er højere i nedenstående tabel 2.3.2 end i tabel 2.3.1, er, fordi en række tilbud er besøgt flere gange i forbindelse med tilsynet, da de har flere afdelinger.

Tabel 2.3.2 Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2016 fordelt på tilsynstype

Socialtilsyn Midt		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftorienterede tilsyn	2447	181
Ny-godkendelser	195	0
Ialt	2642	181

Nedenstående tabel illustrerer, hvordan de anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg har fordelt sig på henholdsvis plejefamilie- og tilbudsområdet.

Tabel 2.3.3: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg 2015 fordelt på plejefamilier og tilbud

Plejefamilier		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftorienterede tilsyn	1611	28
Ny-godkendelser	171	0
Ialt	1782	28

Tilbud		
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte
Driftorienterede tilsyn	836	153
Ny-godkendelser	24	0
Ialt	860	153

2.4. Iværksatte påbud, skærpede tilsyn og baggrunden herfor

Iværksatte påbud uden skærpede tilsyn

I 2016 fik i alt 10 tilbud påbud uden skærpet tilsyn. Der blev ikke udstedt påbud på plejefamilieområdet. Påbuddet skal kunne efterkommes af tilbuddet. Et påbud kan f.eks. omhandle, at tilbuddet skal ansætte personale med relevante kompetencer i forhold til målgruppen. Påbuddet skal efterkommes af tilbuddet. Sker dette ikke, kan tilbuddet miste godkendelsen.

Et påbud ledsages altid af en frist, således det er klart for tilbuddet, hvornår påbuddet skal være opfyldt. Det er de konkrete forhold og påbudets karakter, som danner grundlag for, hvornår tidsfristen fastsættes. Der kan være påbud, som skal efterleves straks, f.eks. hvis det drejer sig om overgreb.

For et tilbud kan et påbud have alvorlige konsekvenser, hvorfor socialtilsynet altid er i en tæt dialog med tilbuddet for at undersøge, om der er mulighed for at rette op uden sanktioner. Er dette ikke tilfældet, udstedes påbuddet og herefter er det tilbuddets ansvar at udbedre forholdene, således påbuddet kan løftes af.

Tabel 2.4.1 Antal sager med påbud, fordelt på plejefamilier og tilbud

Tilbudstyper	Antal sager
Plejefamilier	0
Sociale tilbud	10
Ialt	10

I 2016 er der udstedt i alt 34 påbud, fordelt på 10 sociale tilbud. I nedenstående tabel fremgår det, hvordan påbuddene er fordelt på kvalitetsmodellens temaer.

Tabel 2.4.2 Oversigt over temaer, der er berørt i påbudssagerne

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Fordeling på temaer
Uddannelses og beskæftigelse	4
Selvstændighed og sociale relationer	1
Målgruppe, metode og resultater	10
Organisation og ledelse	13
Kompetencer	5
Økonomi	0
Fysiske rammer	1

Iværksatte skærpede tilsyn

I 2016 har 5 tilbud været under skærpet tilsyn med i alt 29 påbud¹⁰. Der blev ikke udstedt skærpet tilsyn på plejefamilieområdet.

Udstedelsen af de skærpede tilsyn beror på, at kvaliteten i de respektive tilbud var mangelfuld. Når tilbuddet er under skærpet tilsyn betyder det, at tilbuddet får flere tilsynsbesøg. Et skærpet tilsyn medfører endvidere, at tilbuddet skal betale en højere tilsynstakst¹¹.

Tabel 2.4.3 Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på plejefamilier og tilbud

Tilbudstyper	Antal årsager
Plejefamilier	0
Sociale tilbud	5
Ialt	5

Nedenstående tabel viser de primære årsager til de skærpede tilsyn og hvordan påbuddene er fordelt.

Tabel 2.4.4 Oversigt over primære årsager til skærpede tilsyn

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Fordeling på temaer
Uddannelse og beskæftigelse	2
Selvstændighed og sociale relationer	2
Målgruppe, metoder og resultater	16
Organisation og ledelse	5
Kompetencer	4
Økonomi	0
Fysiske rammer	0

2.5. Henvendelser om bekymrende forhold (whistleblower)

Der har været en lille stigning i antallet af bekymrende henvendelser fra 2015 til 2016. I 2015 var der 205 henvendelser vedr. bekymrende forhold og i 2016 har der været 240 henvendelser. På tilbudsområdet ses en stigning i henvendelser om bekymrende forhold. I 2015 var der 182 henvendelser på tilbudsområdet. I 2016 var det tilsvarende antal 220.

Henvendelserne om bekymrende forhold kommer typisk fra pårørende, beboere, personale, men også fra andre personer, som har observeret forhold, der har vakt deres bekymring. Typisk får Socialtilsyn Midt henvendelserne telefonisk, men det er også muligt at udfylde en webformular og sende den ind til socialtilsynet. Alle henvendelser registreres enkeltvis, uanset om det er flere anmeldere eller det er samme anmelder, som kontakter socialtilsynet flere gange.

10. Skærpet tilsyn kan f.eks. udløses ved mistanke om strafbare forhold, fysiske eller psykiske overgreb, manglende uddannet personale i forhold til tilbuddets målgruppe, uforholdsmæssigt mange magtanvendelser eller dårlig eller forringet kvalitet i tilbuddet.

11. Kilde: Afgørelse ved driftsorienteret tilsyn; www.socialstyrelsen.dk

Tabel 2.5.1 Antallet af henvendelser

Tilbudstyper	Antal
Plejefamilier	20
Sociale tilbud	220
Ialt	240

I nedenstående tabel fremgår det, hvilke emner henvendelserne har omhandlet. Der er registreret 36 henvendelser under kategorien *Andet*. Under denne kategori registreres alle de henvendelser, som omhandler forhold, som ikke hører ind under socialtilsynets område. Dvs. henvendelser som socialtilsynet ikke har myndighed til at gå videre med. I det omfang det er muligt vejledes whistleblower om, hvem henvendelsen kan rettes til.

Tabel 2.5.2 Oversigt over hvad henvendelserne har omhandlet

Kategori	Antal
Andet	36
Arbejdsmiljø	8
Fysiske rammer	4
Hygiejne	1
Ledelse – dårlig eller manglende	70
Manglende inddragelse	1
Nedværdigende behandling	3
Omgangstone	9
Pædagogik	24
Seksuelle overgreb	6
Socialfaglige kompetencer – dårlig eller manglende	56
Stofmisbrug/alkoholmisbrug i tilbuddet	2
Vold - fysisk	7
Vold – psykisk	1
Økonomi	11
Økonomisk kriminalitet	1
Ialt	240

Kendskab til whistleblowerordningen

Socialtilsynet er forpligtet til at informere om whistleblowerordningen for at sikre at både borgere, pårørende, ansatte og andre personer er bekendt med ordningen samt hvilke rettigheder de har i forhold til anonymitet.

I 2016 har Socialtilsyn Midt gjort følgende tiltag for at informere om ordningen:

- Ordningen er beskrevet på Socialtilsyn Midts hjemmeside med kontaktinformationer
- Kontaktoplysninger på whistleblowertelefonen og webformularen er ligeledes printet på Socialtilsyn Midts visitkort
- Botilbuddene har fået tilsendt en opslagsseddel, som vi opfordrer dem til at placere et synligt sted på botilbuddet
- Socialtilsynets medarbejdere oplyser om ordningen, når de er på tilsynsbesøg

2.6. Socialtilsyn Midts økonomi 2016

Tabel 2.6.1 Regnskab 2016 og budget 2016, 1.000 kr.

	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2016	Forskel
Socialtilsyn Midt's direkte udgifter (løn mv.)	46.063	45.882	-181
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.601	2.574	-27
Udgifter i alt	48.664	48.456	-208
Indtægter fra objektiv finansiering	-27.120	-23.662	3.458
Indtægter fra tilsynstakster	-21.544	-21.585	-41
Indtægter i alt	-48.664	-45.247	3.417
Netto	0	3.209	3.209

Tabellen viser, at Socialtilsyn Midt kom ud af 2016 med et regnskabsresultat på 3,2 mio. kr. Dette skal ses i lyset af et korrigeret budget på 4,7 mio. kr., dvs. der overføres 1,5 mio. kr. til reduktion af takster og objektiv finansiering i kommende år. Socialtilsyn Midt har i 2016 haft lidt flere lønudgifter end budgetteret, mens der har været færre udgifter til bl.a. kørsel og grundkurser for plejefamilier.

Tabel 2.6.2 Antal af tilbud omfattet af tilsyn af Socialtilsyn Midt

	Forudsat i budget 2016	Faktisk antal i 2016 ¹²
Plejefamilier	1.825	1.710
Tilbud på børneområdet (døgntilbud mv.)	132	122
Tilbud på voksenområdet (døgntilbud mv.)	263	231
Ialt	2.220	2.063

Note: Antallet af faktiske tilbud er eksklusiv tilbud / plejefamilier, der blev ny-godkendt i 2016.

Tabellen viser, at antallet af tilbud har været svagt faldende i 2016. Dette skyldes bl.a. at en række private tilbud er stoppet i løbet af året. Antallet af plejefamilier er også fortsat faldende inkl. ny-godkendelser

Tabel 2.6.7 Budget 2017 for Socialtilsyn Midt, 1.000 kr., 2017-priser

	Budget 2017
Socialtilsyn Midts direkte udgifter (løn mv.)	45.626
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.580
Udgifter i alt	48.206
Indtægter fra objektiv finansiering	-26.932
Indtægter fra tilsynstakster	-21.274
Indtægter i alt	-48.206
Netto	0

Tabellen viser budget 2017 for Socialtilsyn Midt, som danner grundlag for tilsynstakster og objektive finansieringsbidrag i 2017, jf. tabel 2.6.8.

12. Tallet omfatter alle de plejefamilier, som Socialtilsyn Midt har haft tilsynsforpligtelsen med i 2016. Dvs. at tallet også omfatter plejefamilier, som i dag ikke længere er aktive.

2.7. Tilsynstakster og objektive finansieringsandele

Tabel 2.6.8 Udvikling af grundtaksterne (dvs. uden reguleringerne)

Takstkategori	2015	2016	2017
0-7	33.613	31.590	30.593
8 – 24	40.336	37.908	36.712
25 – 49	67.227	63.181	61.186
>50	100.840	94.771	91.779
Ny-godkendelser	16.209	17.079	18.730
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse	8.104	4.821	6.222
Skærpet tilsyn	8.403	7.898	3.059

Nygodkendelse, væsentlig ændring og skærpet tilsyn er for et tilbud med 1-7 pladser. Skærpet tilsyn er i 2017 beregnet på en ny måde jf. lovgivningen (udgør 10 pct. af den månedlige takst). Med grundtakst forstås den takst, der beregnes for året uden regulering fra tidligere år. De 5 socialtilsyn beregner taksterne på baggrund af fælles principper.

Tabel 2.6.9 Udviklingen i taksterne for den objektive finansiering

Takstkategori	2015	2016	2017
Årets samlede takstgrundlag	25.846	27.120.348	26.932.075
Årets regulering Over-/underskud	0	-3.458	-1.260

3. Kvaliteten i tilbuddene – analyse af udvalgte udviklingspunkter

3.1 Den generelle kvalitet i de sociale tilbud og plejefamilier

Socialtilsyn Midts opgave er at kontrollere og vurdere om kvaliteten i de enkelte sociale tilbud og plejefamilier er tilstrækkelig, således borgernes behov og trivsel kan efterkommes.

I 2016 har alle tilbud og plejefamilier i overensstemmelse med lovgivningen modtaget mindst ét driftsorienteret tilsynsbesøg. På baggrund af data fra disse tilsynsbesøg er det Socialtilsyn Midts konklusion, at den generelle kvalitet i både sociale tilbud og plejefamilier i 2016 er tilfredsstillende.

Til brug for at afdække og belyse kvaliteten i tilbud og plejefamilier anvendes kvalitetsmodellen. Kvalitetsmodellen er et redskab samt en ramme for en fælles forståelse af, hvad kvalitet er. Kvalitetsmodellens indikatorer og de enkelte scorer giver et samlet billede af, hvad kvaliteten er, f.eks. hvilke socialfaglige metoder der anvendes, hvordan arbejdet med målgrupper varetages og hvordan der dokumenteres og resultatmåles.

De 7 temaer i kvalitetsmodellen er konkretiseret i en række kriterier og indikatorer. Hvert tema in-

deholder en række kriterier, som igen er nedbrudt i indikatorer. Kriterierne kan karakteriseres som mål for indsatsen i de sociale tilbud. Indikatorerne er beskrivelser af, at den kvalitet, som er udtrykt i kriterierne, forekommer i praksis¹³.

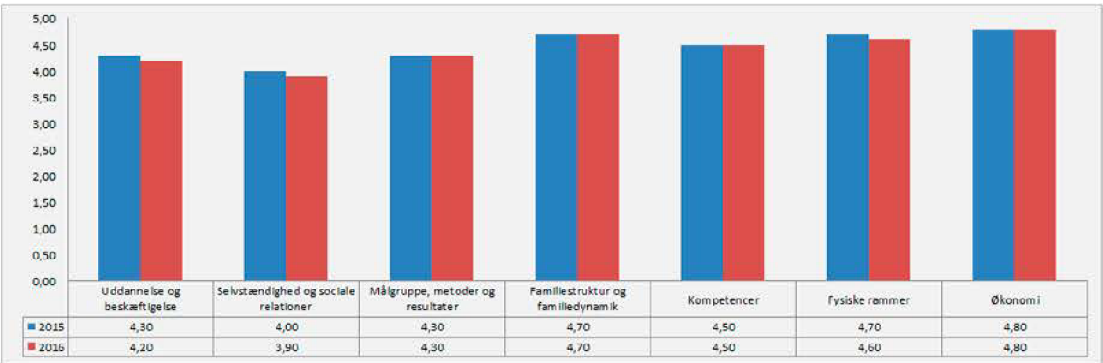
Bedømmelsen af hver indikator følges op af en pointscore - en talværdi mellem 1 (tilbuddet opfylder i meget lav grad indikatoren) og 5 (tilbuddet opfylder i meget høj grad indikatoren). Ud fra denne pointscore for hver indikator beregnes desuden en pointscore for alle kriterier i kvalitetsmodellen¹⁴.

Der er ikke fastsat grænseværdier for kvaliteten i tilbuddet, og der er heller ikke et fast regelsæt for, hvilke følger evt. mangler i opfyldelsen af enkelte indikatorer eller kriterier skal have. Dvs. om resultatet af kvalitetsbedømmelsen skal føre til f.eks. skærpet tilsyn eller ophør af en godkendelse. Dette afhænger bl.a. af tilbuddets resultater og borgernes trivsel. En lav bedømmelse fører derfor ikke nødvendigvis til, at tilbuddet ikke har fornøden kvalitet¹⁵.

I de to nedenstående tabeller er scorerne fra 2015 og 2016 blevet sammenlignet på henholdsvis plejefamilieområdet og tilbudsområdet. Tabellerne illustrerer, hvordan kvaliteten inden for de 7 temaer i kvalitetsmodellen blev scoret i 2015 og hvordan de samme 7 temaer er scoret i 2016.

På plejefamilieområdet ses der et minimalt fald i værdierne indenfor temaerne selvstændighed uddannelse og beskæftigelse, sociale relationer og fysiske rammer. Ses der bort fra dette, er kvalitetsniveauet stabilt fra 2015 til 2016 og endvidere er det et højt niveau, som understreger, at plejefamilierne yder en tilfredsstillende kvalitet i deres varetagelse af plejeopgaverne.

Tabel 3.1.1 Gennemsnitlige scorer på plejefamilieområdet 2015 og 2016

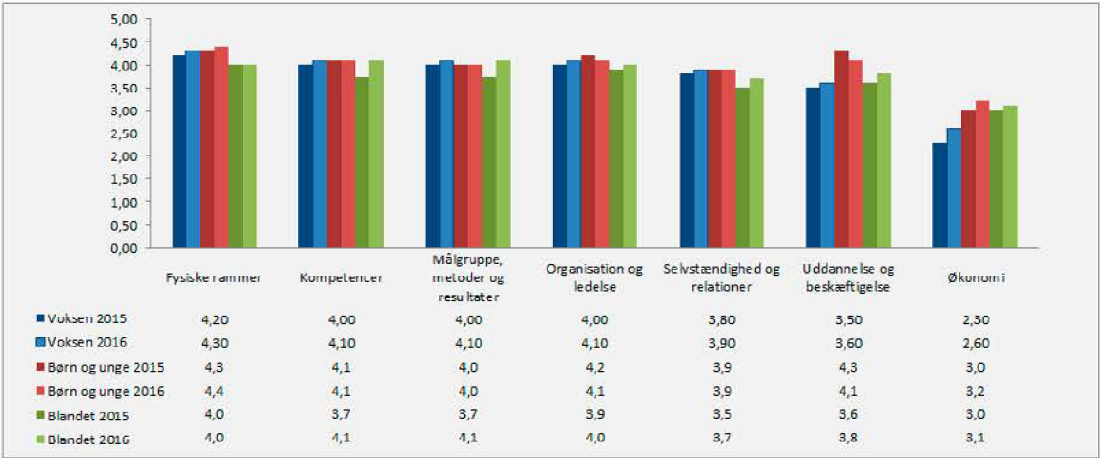
På tilbudsområdet ses en lille stigning i scorerne på stort set samtlige temaer på nær to temaer inden for børn og unge tilbud, hvor scorerne er faldet minimalt. Det drejer sig om temaerne uddannelse og beskæftigelse og organisation og ledelse. Scorerne viser, at kvaliteten på tilbudsområdet ligger på et højt niveau, uanset om det er tilbud til børn og unge eller voksne.

13. Kilde: Hvorfor foretager socialtilsynet en kvalitetsbedømmelse?, www.socialstyrelsen.dk

14. Ibid.

15. Ibid.

Tabel 3.1.2 Gennemsnitlige scorer på tilbudsområdet¹⁶

Samlet set er konklusionen, at den generelle kvalitet i de tilbud og plejefamilier, som Socialtilsyn Midt har tilsynsforpligtelsen med, dels ligger stabilt og dels er tilfredsstillende i forhold til at kunne tilbyde gode og trygge rammer til udsatte borgere og imødekomme deres behov.

Definition og anvendelse af udviklingspunkter

Hvorfor anvendes udviklingspunkter i forbindelse med tilsyn, og hvilken betydning har de for kvaliteten?

Udviklingspunkter er ikke et fast krav i kvalitetsrapporten, men en mulighed, som kan benyttes, hvis tilsynskonsulenterne finder, at der er udviklingsmuligheder, som tilbuddet/plejefamilien kan arbejde videre med. Udviklingsmuligheder, som kan være med til at forbedre den samlede kvalitet i tilbuddet eller plejefamilien.

Udviklingspunkter defineres i denne kontekst som socialtilsynets anbefalinger til yderligere kvalitetsudvikling. Denne definition bygger på Socialstyrelsens begrebsbestemmelse, hvor et udviklingspunkt defineres som en "anbefaling" på, hvad tilbuddet kan arbejde med. Dvs. at et udviklingspunkt kan understøtte/hjælpe et tilbud/plejefamilie til at gøre det, der fungerer godt endnu bedre, og dermed forbedre kvaliteten.

Metode

I Socialtilsyn Midt har vi valgt at analysere udviklingspunkterne ud fra en række opstillede hypoteser, og på den baggrund belyse udviklingspunkternes betydning for udviklingen af kvaliteten.

Analysen af udviklingspunkterne tager udgangspunkt i følgende hypoteser:

- Udviklingspunkter gives typisk ved høj score
- Udviklingspunkter gives typisk ved lav score
- Udviklingspunkter fører typisk til sanktioner
- Udviklingspunkter fører typisk til, at der ikke gives sanktioner
- Udviklingspunkter gives typisk ved dårlig kvalitet

Ud fra disse hypoteser er der følgende blevet formuleret en række spørgsmål:

- Hvad omhandler udviklingspunkterne?
- Hvad viser udviklingspunkterne i forhold til scoren?
- Anvendes udviklingspunktet til at understrege, at kvaliteten skal forbedres?
- Er udviklingspunkterne anvendt korrekt eller skulle det have været et opmærksomhedspunkt?

Til selve analysen er der blevet udvalgt i alt 150 rapporter fordelt med 50 rapporter på hhv. plejefamilier, børn- og ungetilbud og voksertilbud. Alle rapporter er udvalgt vilkårligt inden for det tema, hvor flest tilbud og plejefamilier har fået udviklingspunkter. Samlet set blev der i 2016 givet flest udviklingspunkter under tema 3 "Målgrupper, metoder og resultater".

Endvidere er der i forbindelse med analysen foretaget en række interview med både plejefamilier og tilbud med henblik på at belyse, hvad udviklingspunkterne har bevirket i forhold til plejefamiliernes og tilbuddenes arbejde.

16. Inddelingen af tilbuddene er anderledes end i den følgende analyse af udviklingspunkterne på tilbudsområdet. Dette skyldes, at data til denne tabel er trukket ud fra Tilsyn.dks kategorisering af tilbuddene.

3.2. Udviklingspunkter i 2016

I forbindelse med analysen er en stor mængde data blevet gennemgået. Gennemgangen har givet et overblik over antallet af tilsyn, hvor der er blevet givet udviklingspunkter i mindst ét tema og hvordan de fordeler sig.

I 2016 blev der gennemført 2.036 tilsyn, hvoraf der i 921 tilsyn blev givet udviklingspunkter i mindst ét tema.

Det tegner et billede af, at udviklingspunkter i vid udstrækning anvendes som et led i at understøtte en udvikling af kvaliteten i både tilbud og plejefamilier.

I nedenstående tabel fremgår det, hvordan den procentmæssige fordeling af udviklingspunkter er på plejefamilie- og tilbudsområdet.

Tabel 3.2.1 andel af gennemførte tilsyn, der havde mindst ét udviklingspunkt tilknyttet

Tilbud	
Børn- og unge tilbudsområde	15,31 %
Voksen tilbudsområde	30,62 %
Plejefamilieområdet	54,07 %

Som grundlag til selve analysen blev data gennemgået for at se, om der var et fælles tema for alle de tilsyn, der havde fået udviklingspunkter i 2016. Det tema i kvalitetsmodellen, hvor der var givet flest udviklingspunkter, og som var fælles for både plejefamilie- og tilbudsområdet var tema 3: Målgruppe, metoder og resultater. Tema 3 danner derfor grundlag for den følgende analyse.

3.3. Analyse af udviklingspunkterne under tema 3 i kvalitetsmodellen

Alle temaer i kvalitetsmodellen er betydningsfulde og bidrager hver i sær til det samlede billede af kvaliteten i et tilbud eller plejefamilie.

I tema 3 undersøges det, om der er sammenhæng mellem målgrupper, metoder og dokumentation og om denne sammenhæng omsættes i praksis i tilbuddet/plejefamilien. Endvidere undersøges det, om der er opnået positive resultater i til de mål anbringende kommuner sætter op for borgerne, og om der er opsat konkrete mål samt at de anvendte metoder er relevante i forhold til de konkrete mål. Væsentligheden i dette tema kan

være baggrunden for, at det netop er her, der er givet flest udviklingspunkter.

I det følgende vil der blive set nærmere på udviklingspunkterne, der er givet på plejefamilieområdet, børne- og unge tilbudsområdet og voksentilbudsområdet.

3.4. Analyse af udviklingspunkter på plejefamilieområdet

På plejefamilieområdet er der formuleret følgende under tema 3:

Tema 3: Målgruppe, metoder og resultater

Det er afgørende for kvaliteten i en plejefamilie, at plejefamiliens indsats medvirker til at sikre barnets trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for det barn eller de børn, der er anbragt i plejefamilien.

Det er væsentligt, at plejefamilien kan redegøre for, hvordan de kan imødekomme barnets behov og bidrage til at, de mål, der er opstillet for barnets udvikling og trivsel i plejefamilien, opnås.

Plejefamilien skal som væsentlige, overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre barnets medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse i hverdagen i plejefamilien, og understøtte barnets fysiske og mentale sundhed.

Indikatorer under tema 3:

- 4.a:** Plejefamilien kender de mål, der er opstillet for anbringelsen eller aflastningsopholdet i barnet handleplan.
- 4.b:** Plejefamilien kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien.
- 5.a:** Barnet bliver hørt, respekteret og anerkendt af plejefamilien.
- 5.b:** Barnet har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og på hverdagen i plejefamilien i overensstemmelse med alder og modenhed.
- 6.a:** Barnet trives i plejefamilien.
- 6.b.:** Barnet har med støtte fra plejefamilien adgang til relevante sundhedsydelser.
- 6.c:** Plejefamilien viden og indsats vedrørende forhold, som har betydning for barnets fysiske og mentale sundhed, modsvarer barnets alder og behov.

Hvad handler udviklingspunkterne om?

- Udviklingspunkterne kan opdeles i to kategorier:
 - Majoriteten af udviklingspunkterne knytter an til 4.a og omhandler især plejefamiliens manglende kendskab til målene i den kommunale handleanvisning. Det er en problematik, som socialtilsynet er bevidst om, er svær for plejefamilierne at håndtere, da de ofte har svært ved at få opdaterede handleanvisninger fra kommunerne. Plejefamilierne anbefales at være vedholdende i deres krav om at få handleanvisninger, og det kommer bl.a. til udtryk i de mange udviklingspunkter.
 - Herudover er der en række udviklingspunkter, der knytter an til 4.b, som omhandler plejefamiliens indsats og metodevalg samt anbefaling af supervision/faglig sparring.

Hvad viser udviklingspunkterne i forhold til scoren?

- 34 rapporter ud af de 50 udvalgte rapporter har på temaniveau en gennemsnitsscore på 4.

Anvendes udviklingspunktet til at understrege, at kvaliteten skal forbedres?

- På plejefamilieområdet er brugen af udviklingspunkterne ikke et tegn på, at kvaliteten er dårlig. Dette understøttes af den høje gennem-

snitlige score på temaniveau. Udviklingspunkterne anvendes til at pege på udviklingsmuligheder, som familierne kan arbejde med.

Er udviklingspunkterne anvendt korrekt eller skulle det have været et opmærksomhedspunkt?

- På plejefamilieområdet viser gennemgangen af de 50 rapporter, at der kun er to tilfælde, hvor udviklingspunkterne skulle have været opmærksomhedspunkter.

Sanktioner

- På plejefamilieområdet er der i 2016 ikke givet sanktioner.

På børne- og ungeområdet er der med udgangspunkt i ovenstående blevet foretaget en række interview med henblik på at belyse, hvilken betydning udviklingspunkter har for det enkelte tilbud og om det giver et løft kvalitetsmæssigt. På plejefamilieområdet fremgår det, at de samlet set er glade for de udviklingspunkter, de har fået. Tilbagemeldingen er, at udviklingspunkterne har givet indsigt i egen praksis og medvirket til større bevidsthed om egne kompetencer. I nedenstående boks er essensen af interviewene beskrevet¹⁷.

- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at der er kommet fokus på at få den rette supervision.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at der er kommet fokus på egne kompetencer.
- ✓ Udviklingspunkterne har medvirket til en bevidsthed om betydningen af teorien bag praksis.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at den skriftlige dokumentation er blevet bedre.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at supervisionen har fået en central betydning både i forhold til plejeopgaven og samarbejdet med kommunen.

17. Alle interviewede plejefamilier er anonyme

3.5. Analyse af udviklingspunkter på børn-og ungeområdet og voksenområdet

På tilbudsområdet gælder nedenstående formulering under tema 3 for både børn- og ungetilbud og voksentilbud.

Tema 3: Målgruppe, metoder og resultater

Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at der er et klart formål med indsatsen, og at tilbuddets metode medvirker til at sikre borgernes trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for borgerne. Det er derfor væsentligt, at tilbuddet kan redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og metoder. Herunder er det vigtigt, at tilbuddet kan redegøre for, hvordan og i hvilken grad de valgte metoder bidrager til opnåelse af de mål, som i samarbejde med borgerne er sat for de enkelte borgers udvikling og trivsel. Endvidere er det afgørende for kvaliteten, at tilbuddet arbejder med resultatdokumentation og kan sandsynliggøre, at deres indsats opnår en forventet og positiv effekt.

Tilbuddet skal som væsentlige overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre borgernes medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse vedrørende beslutninger om dem selv samt hverdagen i tilbuddet. Tilbuddet skal understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed samt forebygge magtanvendelser og overgreb.

Indikatorer under tema 3:

- 3.a:** Tilbuddet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målsætning og målgruppe.
- 3.b:** Tilbuddet dokumenterer resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen.
- 3.c:** Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, de visiterende kommuner har opstillet for borgernes ophold.
- 3.d:** Tilbuddet samarbejder aktivt med relevante eksterne aktører for at understøtte at målene for borgerne opnås.
- 4.a:** Borgerne bliver hørt, respekteret og anerkendt.
- 4.b:** Borgerne har indflydelse på beslutninger vedrørende sig selv og hverdagen i tilbuddet i overensstemmelse med deres ønsker og behov.
- 5.a:** Borgerne trives i tilbuddet.
- 5.b:** Borgeren har med støtte fra tilbuddet adgang til relevante sundhedsydelser.
- 5.c:** Tilbuddet har i sin pædagogiske indsats fokus på forhold, som har betydning for borgernes fysiske og mentale sundhed.
- 6.a:** Tilbuddets pædagogiske indsats sikrer, at magtanvendelser så vidt muligt undgås.
- 6.b:** Tilbuddet dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Børn- og ungeområdet

Hvad handler udviklingspunkterne om?

- Udviklingspunkterne kan opdeles i to kategorier:
 - En stor del af udviklingspunkterne knytter an til 3.a, 3.b og 3.c og omhandler især opstilling af mål og opfølgning samt manglende metoder.
 - En større del af udviklingspunkterne knytter an til 6.a og 6.b, som omhandler forebyggelse af overgreb, kendskab til regler om/og registrering af magtanvendelser og etik, retssikkerhed, tavshedspligt mv.
- Socialtilsyn Midt har et stort fokus på, at tilbuddene har kendskab til regler om/og registrering af magtanvendelser, herunder etik, retssikkerhed, tavshedspligt m.m., hvilket kommer til udtryk ved de mange udviklingspunkter om handlende dette emne. Det øgede fokus har givet positive resultater i 2016 jf. afsnittet om magtanvendelser.

Hvad viser udviklingspunkterne i forhold til scoren?

- 26 af de 50 udvalgte rapporter har på temaniveau en gennemsnitsscore på ca. 4.

Anvendes udviklingspunktet til at understrege, at kvaliteten skal forbedres?

- På børne- og ungeområdet er brugen af udviklingspunkterne ikke et tegn på, at kvaliteten er dårlig. Dette understøttes af den høje gennemsnitlige score på temaniveau. Udviklings-

punkterne peger på udviklingsmuligheder, som kan forbedre kvaliteten i det enkelte tilbud

Er udviklingspunkterne anvendt korrekt eller skulle det have været et opmærksomhedspunkt?

- Gennemgangen af de 50 rapporter viser, at der kun er to tilfælde, hvor udviklingspunkterne skulle have været opmærksomhedspunkte

Sanktioner

- I to ud af 50 sager med udviklingspunkter har tilbuddene fået påbud i 2016.

På børne- og ungeområdet er der med udgangspunkt i ovenstående foretaget en række interview med henblik på at belyse, hvilken betydning udviklingspunkter har for det enkelte tilbud og om det giver et løft kvalitetsmæssigt. På børne- og ungeområdet fremgår det, at tilbuddene samlet set er glade for de udviklingspunkter de har fået. Tilbage meldingen er, at udviklingspunkterne har givet stof til eftertanke og været direkte medvirkende til igangsættelse af forskellige tiltag og udviklingsprocesser. I nedenstående boks er essensen af interviewene beskrevet¹⁸.

- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at der er kommet fokus på den faglige udvikling.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at der er blevet iværksat udviklingstiltag.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at kvaliteten er blevet bedre.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at dokumentationen er blevet bedre.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at der er kommet mere fokus på detaljerne.

18. Alle interviewede plejefamilier er anonyme

Voksenområdet

Hvad handler udviklingspunkterne om?

- Udviklingspunkterne kan opdeles i to kategorier:
 - Majoriteten af udviklingspunkterne knytter an til 3.a, 3.b, og 3.c og omhandler især manglende opstilling af mål og opfølgning herpå, manglende implementering af faglige tilgange og metoder og manglende/ringe dokumentation.
 - De øvrige udviklingspunkter knytter an til 6.a og 6.b og omhandler forebyggelsen af vold og overgreb, manglende viden om magtanvendelsesreglerne, medarbejdernes manglende viden og kompetencer, manglende viden om borgerenes retssikkerhed, økonomiske administrations aftaler, tavshedspligt mv.
- I lighed med børne- og ungeområdet har der på voksenområdet også været et øget fokus på, at tilbuddene har kendskab til regler om/og registrering af magtanvendelser, herunder etik, retssikkerhed, tavshedspligt m.m. Dette har givet sig udslag i de mange udviklingspunkter omhandlende dette emne. Det øgede fokus har givet positive resultater i 2016 jf. afsnittet om magtanvendelser.

Hvad viser udviklingspunkterne i forhold til scoren?

- 28 rapporter ud af de 50 udvalgte rapporter har på temaniveau en gennemsnitsscore på ca. 4.

Anvendes udviklingspunktet til at understrege, at kvaliteten skal forbedres?

- Heller ikke på voksenområdet er brugen af udviklingspunkterne et tegn på, at kvaliteten er dårlig. Dette understøttes af den høje gennemsnitlige score på temaniveau. Udviklingspunkterne peger på udviklingsmuligheder, som kan forbedre kvaliteten i det enkelte tilbud.

Er udviklingspunkterne anvendt korrekt eller skulle det have været et opmærksomhedspunkt?

- Gennemgang af de 50 rapporter viser, at der er 5 tilfælde, hvor udviklingspunkterne skulle have været opmærksomhedspunkter.

Sanktioner

- I 5 ud af 50 sager med udviklingspunkter har tilbuddene fået påbud eller skærpet tilsyn.

På voksenområdet er der med udgangspunkt i ovenstående foretaget en række interview med henblik på at belyse, hvilken betydning udviklingspunkter har for det enkelte tilbud og om det giver et løft kvalitetsmæssigt. Samlet set er tilbuddene glade for udviklingspunkterne, og opfatter dem både som hjælp til forbedringer af kvaliteten, refleksion og som rettesnor. I nedenstående boks er essensen af interviewene beskrevet¹⁹.

- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at der er kommet fokus på den faglige udvikling.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at dokumentationen er blevet bedre.
- ✓ Udviklingspunkterne har bevirket, at dialogen er blevet bedre både internt og med tilsynet.
- ✓ Udviklingspunkterne kvalificerer rapporten og giver konkrete anbefalinger at arbejde ud fra.
- ✓ Udviklingspunkterne hjælper med at udvikle tilbuddene og "holde kursen".

19. Alle interviewede plejefamilier er anonyme

3.6. Opsamling på de tre områder

For alle områder gælder det, at tilbud med udviklingspunkter ikke pr. automatik har en lav kvalitetsvurdering på temaniveau. Det ses, at den gennemsnitlige score på temaets indikatorer ligger på 4. Hvor vidt lav kvalitetsbedømmelse udløser udviklingspunkter er svært at sige, men det er dog sandsynligt, at de indikatorbedømmelser, der har medført et eller flere udviklingspunkter, har scoret lavere end 4. På plejefamilieområdet udgør den største del af udviklingspunkterne plejefamiliernes manglende kendskab til de mål, der er opstillet af den kommunale myndighed. På børn- og ungeområdet og voksenområdet ses det, at områderne, hvor der gives udviklingspunkter handler om det samme, herunder opstilling af mål og opfølgning herpå, dokumentation af indsatsen, manglende anvendelse af metoder, borgernes retssikkerhed, kendskab til magtanvendelsesreglerne samt forebyggelse af overgreb.

Samlet på alle områder ses det ikke, at der er en automatisk sammenhæng mellem udviklingspunkter og sanktioner. Der er givet sanktioner i 7 ud af 150 sager.

Interviewene med plejefamilier og tilbud indikerer, at der samlet set er stor tilfredshed med udviklingspunkterne. Endvidere understøtter tilbagemeldingerne antagelsen om, at udviklingspunkterne har indflydelse på forbedringen af kvaliteten i de enkelte tilbud og plejefamilier. Udviklingspunkterne understøtter både udvikling og dialogen med tilsynet, hvilket er et godt afsæt for udviklingen af

kvaliteten i tilbuddene/plejefamilierne.

Der ses tilfælde, hvor udviklingspunkterne i stedet burde have været opmærksomhedspunkter. I forhold til formulering af udviklingspunkterne og generel brug af forskellige ordvalg f.eks. "bør", "skal", "opfordrer", "anbefaler", er der plads til forbedringer i forhold til ensartethed og præcisering. Der er flere eksempler på, at udviklingspunkterne er så utydelige, at der kan være tvivl om, om der er tale om et udviklingspunkt. Ligeledes er der eksempler på, at udviklingspunkterne ikke retter sig mod tilbuddet og desuden er der eksempler på, at udviklingspunkterne indeholder for konkrete anvisninger i forhold til hvad og hvordan tilbuddet skal ændre på indsatsen.

Med til billedet hører, at Socialtilsyn Midt i løbet af 4. kvartal af 2016, tager initiativ til at implementere Socialstyrelsens definition af forskellen mellem udviklingspunkter og opmærksomhedspunkter. Socialstyrelsen definerer et udviklingspunkt som en "anbefaling" på, hvad tilbuddet kan arbejde med uden, at kvaliteten i øvrigt kan anfægtes. Et opmærksomhedspunkt derimod er en "henstilling", hvor tilbuddets kvalitet kan styrkes, men der er i øvrigt ikke behov for et egentligt påbud.

Dette har medført en ny praksis, hvor Socialtilsyn Midt er blevet tydeligere på, hvad der skal ligge til grund for henholdsvis et udviklingspunkt og et opmærksomhedspunkt samt en præcisering af formuleringen.

Der følges bl.a. op på Socialtilsyn Midts praksis via interne audits med henblik på at kvalitetssikre udarbejdelsen af udviklingspunkter og opmærksomhedspunkter.

4. Socialtilsyn Midts fokuspunkter i 2016

4.1. Sanktioner og afgørelser i 2016

I 2016 har Socialtilsyn Midt truffet bebyrdende afgørelser i form af afgørelse om skærpet tilsyn, udstedelse af påbud samt inddragelse af godkendelse.

Sanktioner på plejefamilieområdet

I forhold til plejefamilieområdet har der alene været tale om inddragelse af godkendelsen. Dette var også tilfældet i 2014 og 2015.

Der har altså ikke været truffet afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud overfor plejefamilier i Socialtilsyn Midt. Der er i alt i 2016 truffet afgørelse om inddragelse af 4 godkendelser.

Baggrunden for inddragelserne har bl.a. været manglende samarbejdsvilje overfor de anbringende kommuner samt manglende fysisk og psykisk overskud i familien.

Herudover er der også inddraget godkendelser med baggrund i, at plejefamilien ikke ville udlevere de nødvendige oplysninger til tilsynet, eksempelvis årsopgørelse, kopi af kørekort, grundkursusbevis samt oplysningsskema.

Denne problematik var også aktuel i 2014 og 2015. Eftersom tilsynet er garanter for, at plejefamilierne har deltaget i det lovpligtige grundkursus, har en bæredygtig økonomi med videre, kan tilsynet ikke godkende plejefamilier, der ikke vil samarbejde omkring at udlevere disse nødvendige oplysninger.

Sanktioner på tilbudsområdet

I forhold til tilbudsområdet er der i 2016 truffet 5 afgørelser om skærpede tilsyn med dertil hørende påbud samt 10 afgørelser alene med udstedelse af påbud. Der er ikke i 2016 truffet afgørelse om inddragelse af godkendelser på tilbudsområdet.

Socialtilsyn Midt har set forskellige alvorlige problematikker i tilbuddene i 2016. Grundlæggende har tilsynet fokus på borgernes trivsel og i 2016 har der været tilbud, hvor denne trivsel har været alvorligt truet. Tilsynet har i den forbindelse truffet afgørelse om forskellige påbud, som samlet set har til formål at forbedre trivsel. Eksempelvis et krav om højere kompetenceniveau indenfor magtanvendelsesområdet samt viden om konflikthånd-

tering og øvrige pædagogiske virkemidler, der kan forhindre anvendelse af magt.

Der er også lagt vægt på at sikre trivslen for de borgere, som ikke selv er involveret i magtanvendelserne, men overværer disse og derved påvirkes negativt af den stemning det medfører i tilbuddet.

Et andet fokus tilsynet også har, er, hvorvidt tilbuddene overholder deres godkendelser. Tilsynet stiller krav om, at de indskrevne borgere til enhver tid skal svare til den godkendte målgruppe, tilbuddet har. Hvis tilsynet konstaterer, at der er borgere i tilbuddet, som falder uden for målgruppen, træffes afgørelse om påbud. Påbuddet kan efterleves ved enten at ansøge om en udvidelse af den godkendte målgruppe eller ved at kontrakten med de borgere, der falder uden for godkendelsen, opsiges.

Denne problematik så tilsynet også i 2015. Tilsynet har i 2016 truffet afgørelse om påbud med baggrund i, at tilbud har taget fysiske rammer i brug, som ikke er godkendt. I sagens natur kan tilsynet ikke godkende dette, da tilsynet altid er garanter for, at borgerne bor i fysiske rammer, der overholder helt grundlæggende krav om godkendelse til beboelse.

4.2. Magtanvendelser i 2016

I 2014 erfarede Socialtilsyn Midt, at mange tilbud ikke var opmærksomme på, at de var forpligtet til at indberette magtanvendelser til tilsynet. Dette tog Socialtilsyn Midt konsekvensen af og iværksatte en større oplysningsindsats om tilbuddenes indberetningspligt. Effekten af indsatsen var mærkbar, da indberetninger steg fra 3.063 indberetninger i 2014 til 3.927 indberetninger i 2015. Pga. den markante stigning fra 2014 til 2015 forventedes der også en stigning i 2016. Dette skete mod forventning ikke.

I 2016 har der derimod været et markant fald i mængden af indsendte indberetninger. I alt modtog Socialtilsyn Midt 2.689 indberetninger af magtanvendelse i 2016. Socialtilsyn Midt vurderer, at årsagen til det markante fald i magtanvendelser bl.a. kan skyldes den dialog, som tilsynskonsulenterne har med tilbuddene omkring magtanvendelser – herunder lovgivningen og forebyggelse af magtanvendelser.

Endvidere vurderer Socialtilsyn Midt, at nedgangen også skyldes det arbejde med og fokus på forebyggelse/magtanvendelser, som tilbuddene har i det daglige arbejde.

Nedenstående tabel viser, hvordan de indsendte indberetninger om magtanvendelser er fordelt på børn-/ungeområdet og voksenområdet.

Tabel 4.2.1 Indberetninger om magtanvendelser for delt på børn-/unge og voksne

Indberetninger om magtanvendelse i 2015 og 2016		
	2015	2016
Børn-/unge	2.078	1.447
Voksne	1.849	1.242
I alt	3.927	2.689

I 2015 omhandlede en del af indberetningerne sundhedsfaglige ydelser. Derudover indkom også mange indberetninger, som vedrørte inddragelse af mobiltelefoner og/eller anden elektronik, verbale trusler, materielle skader, forkert pædagogisk tilgang, hygiejnesituationer, hvor der ikke forelå forhåndsgodkendelse fra kommunalbestyrelsen, tiltag som skulle forhindre borgeren i at forlade tilbuddet, hvor borgeren ikke var farlig for sig selv eller andre og magtanvendelser overfor borgere i efterværn, hvor der ikke er tale om nødret eller nødværge.

I 2016 har de indberetninger, der ikke har opfyldt betingelserne, primært omhandlet hygiejnesituationer, hvor tilladelsen er udløbet og hvor lovgivning på voksenområdet har medført, at den ikke kan forlænges. Andre indberetninger har omhandlet materielskade, som ikke er omfattet af lovgivningen. Der er endvidere mange tilbud, som har anvendt alarmer fra borgernes lejligheder ud til fællesarealer. Her har Socialtilsyn Midt påpeget, at alarmer først må registreres, når borgerne forlader tilbuddet og ikke når de går ud i fællesarealerne.

I 2016 er der også indkommet indberetninger vedrørende sundhedsfaglige ydelser, men omfanget vurderes at være mindre end i 2015.

Hvorfor skal magtanvendelser indberettes?

Det er lovpligtigt at registrere og indberette alle former for magtanvendelser af hensyn til borgernes sikkerhed.

Borgere, der modtager hjælp efter serviceloven, har ligesom andre borgere, en række grundlæggende rettigheder. Borgere, der modtager hjælp efter serviceloven har således også ret til bevæ-

gelsesfrihed, privatliv og personlig integritet. I arbejdet med borgere kan der opstå situationer, hvor medarbejderne er nødt til at foretage handlinger, der er et indgreb i borgerens rettigheder. Det er magtanvendelse, når borgeren ikke frivilligt medvirker til foranstaltningen²⁰.

Indberetninger om magtanvendelser skal sendes til den kommune, som har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, den driftsansvarlige kommunalbestyrelse eller tilsvarende regionsråd, hvis der er tale om et regionalt tilbud, og til socialtilsynet:

Socialtilsyn Midt modtager indberetninger om magtanvendelser fra tilbuddene om:

- Magtanvendelse udøvet over for anbragte børn og unge, jf. loven om voksenansvar.
- Optagelse i særlige botilbud uden samtykke og magtanvendelse udøvet over for voksne i forbindelse med foranstaltninger efter servicelovens §§ 125-128, jf. servicelovens § 136, stk. 1
- Indgreb efter servicelovens § 137g-137j overfor personer med nedsat psykisk funktionsevne, som er anbragt i en boform efter servicelovens § 108, jf. servicelovens § 137m, stk. 3²¹

Socialtilsyn Midt gennemgår alle indsendte indberetninger om magtanvendelser med det formål at få et overblik over antallet af magtanvendelser på de enkelte tilbud samt vurdere om der er behov for at følge op på brugen af magtanvendelser. Indberetningerne sammenholdes med tilbuddenes scorer i forhold til indikator 6a og 6b i kvalitetsmodellen, som omhandler magtanvendelsesområdet.

Socialtilsynet foretager med udgangspunkt i ovenstående altid en konkret vurdering af de enkelte

20. Kilde: Socialstyrelsen Viden til gavn: Om magtanvendelser
21. Kilde: Hvad siger loven om magtanvendelser, www.socilastyrelsen.dk

indberetninger. Giver en indberetning anledning til tilsynsmæssige overvejelser pga. fejl i indberetningen eller hvor betingelser for indgreb ikke er opfyldt, bliver tilbuddet kontaktet med henblik på en dialog om, hvordan de sikrer, at tilbuddene fremover ændrer praksis og efterlever reglerne for magtanvendelse.

Socialtilsyn Midt vurderer, at tilbuddene generelt har kendskab til lovgivningen omkring magtanvendelse. Dette gælder såvel på voksen- som på børne/unge-området.

Socialtilsyn Midt anbefaler dog, at tilbuddene har fokus på en fyldestgørende beskrivelse af situationen omkring magtanvendelse og hvorledes selve magtanvendelsen udføres. Endvidere bør der være fokus på at beskrive, hvilken pædagogisk tilgang der er forsøgt anvendt inden magtanvendelsen og om personalet har haft mulighed for at trække sig.

4.3. Ny-godkendelser på plejefamilieområdet i 2016

Der er fortsat stor interesse for at blive godkendt som plejefamilie og Socialtilsyn Midt har fået mange forespørgsler og henvendelser i 2016. I 2016 blev der afholdt i alt 15 grundkurser i henholdsvis Aarhus og Holstebro²². I 2015 blev afholdt 18 kurser. I 2016 blev i alt 217 familier(husstande) tilmeldt, hvor der var 213 i 2015. I alt blev der godkendt 127 nye plejefamilier i 2016. Antallet af ny-godkendte plejefamilier er højere end de 112 ansøgninger, der blev indsendt i 2016. Begrundelsen for dette er, at data er baseret på, hvor mange nye plejefamilier, der blev godkendt i 2016 og ikke på antallet af indsendte ansøgninger. Antallet af ansøgninger er ikke proportionelt med antallet af ny-godkendte plejefamilier, da godkendelsesprocesserne påbegyndt sidst på året i 2015 først er blevet afsluttet i 2016.

Tabel 4.3.1 Ny-godkendelser, afslag og ansøgninger trukket tilbage

Ny-godkendelser, afslag og ansøgninger trukket tilbage 2016	Antal
Familier, der blev ny-godkendt, heraf blev en familie godkendt med vilkår	127
Familier, der ikke blev godkendt	8
Familier, der trak deres ansøgning tilbage	41

I 2016 fik 8 familier afslag på at blive godkendt som plejefamilier. En afgørelse om afslag på at blive godkendt som plejefamilie, er altid baseret på en dialog med familien og en grundig undersøgelse af familiens forhold.

I 2016 var der 41 familier, som trak deres ansøgning om godkendelse tilbage.

I godkendelsesprocessen har ansøgerne mulighed for at trække deres ansøgning, og det er der flere, som benytter sig af. Begrundelsen kan være forhold, som vanskeliggør socialtilsynets godkendelse her og nu, men det kan også være en afklaring, som tilskynder familien til at vente eller trække sig.

Når en familie vælger at trække sin ansøgning tilbage, har familien mulighed for at søge senere. Socialtilsyn Midt oplever, at flere familier vender tilbage med en ny ansøgning og bliver godkendt.

Status på kursusedtagere i 2016

I 2016 modtog Socialtilsyn Midt 112 ansøgninger

fra familier, som ønskede at blive godkendt som plejefamilie. Trods interessen har Socialtilsyn Midt modtaget 76 færre ansøgninger i 2016 end i 2015, hvor der blev indsendt 188 ansøgninger.

Der er kursusedtagere, som efter kurset ikke sender en ansøgning ind. I 2016 har Socialtilsyn Midt derfor haft fokus på at følge op på alle kursusedtagere med det formål at få et overblik over:

- Hvor mange, der sender ansøgninger ind?
- Hvor mange, der afventer og årsagen til dette?
- Hvor mange, der efter kurset ikke længere ønsker at blive godkendt?
- Hvor mange, der ikke gennemfører?

Dvs. at alle de kursusedtagere, som ikke sender ansøgningsskemaer og kursusbeviser ind bliver kontaktet. I nedenstående tabel fremgår det, hvor mange personer, der gennemførte kurset i 2016, og hvor mange der ikke sendte ansøgninger ind eller ikke gennemførte kurset.

22. I 2015 var der fortsat eksisterende plejefamilier overdraget fra kommunerne, som ikke havde taget det lovpligtige grundkursus.

Tabel 4.3.2 oversigt over deltagerne – optalt i personer og ikke familier

Oversigt over deltagerne i 2016	Antal
Deltagere, der gennemførte kurset	303
Deltagere, der gennemførte kurset, men ikke sendte ansøgning	59
Deltagere, der ikke gennemførte kurset	17
Antal indskrevne deltagere i alt	379

Når deltagerne bliver kontaktet, bliver de spurgt, om de har indsendt en ansøgning. Hvis dette ikke er tilfældet, bliver de spurgt, om de har til hensigt at indsende en ansøgning.

Kurset for generelt godkendte plejefamilier har, ud over at ruste nye plejefamilier til at varetage fremtidige plejeopgaver, også til formål at afklare de enkelte deltagere i forhold til, om de ønsker at forpligte sig til de opgaver og udfordringer, som er forbundet med at være plejefamilie.

Enkelte familier svarer, at de ikke ønsker at gå videre i processen. Kurset har givet dem indsigt i, hvor omfattende det kan blive at være plejefamilie. Nogle deltagere stopper allerede undervejs i kurset af samme årsag.

En relativ stor gruppe deltagere svarer, at de afventer at indsende deres ansøgning. Årsagerne til, at de er afventende er bl.a., at kurset har givet dem indsigt i, at det er et ressourcekrævende job at være plejefamilie både tidsmæssigt og familiemæssigt, hvorfor de f.eks. ønsker at vente til de har mere stabile familiemæssige forhold.

Andre ønsker at vente med at indsende ansøgningen pga. pludseligt opståede udfordringer så som sygdom, skilsmisse, problemer med egne børn, et krævende jobskifte m.m. De ønsker fortsat at søge, men har brug for tid til at få hjemmefronten til at fungere igen.

Få familier svarer, at de er i tvivl og har brug for at tænke sig om en ekstra gang, inden de beslutter, om de vil sende deres ansøgning ind.

Karakteristik af ny-godkendte plejefamilier i 2016

På baggrund af de data som socialtilsynets

fagsystem, Tilsyn.dk, stiller til rådighed samt en gennemgang af data på de indskrevne deltagere på kurserne tegner der sig følgende profil af ny-godkendte plejefamilier:

- Plejefamiliernes alder er i gennemsnit 47 år.
- Typisk har en eller begge ansøgere uddannelse inden for det pædagogiske område, sundheds- eller socialområdet.
- Typisk bliver plejefamilien godkendt til middel belastning.

Belastningsgrader – godkendelsesrammen for plejefamilier

Godkendelsesrammen for plejefamilier består af 4 belastningsgrader - lav, middel, høj og kommunal. Den ny-godkendte plejefamilies godkendelse vil indeholde den belastningsgrad, de er godkendt til, og belastningsgraden indikerer, hvilke opgaver plejefamilien kan varetage. Godkendelsen udarbejder ny-godkendelsesteamet altid i samarbejde med plejefamilien, således at belastningsgraden stemmer overens med den nye plejefamilies kompetencer, erfaring og ønsker i forhold til plejeopgaver.

Nedenstående tabel viser, hvordan de ny-godkendte plejefamilier i Socialtilsyn Midt fordeler sig i forhold til belastningsgrader. Som det fremgår af tabellen er majoriteten af plejefamilierne godkendt til enten høj belastningsgrad eller middel belastningsgrad, hvilket angiver, at de har kompetencer til at varetage komplekse plejeopgaver.

Tabel 4.3.3 Belastningsgrader

Belastningsgrader	Den procentvise fordeling
Høj belastningsgrad	10%
Middel belastningsgrad	71%
Lav belastning	19%

I 2016 er lidt over halvdelen af de ny-godkendte plejefamilier bosat på landet og den anden halvdel er bosat i byzonen. Uagtet om plejefamilierne bor på landet eller i byzonen har majoriteten eget hus og gode udendørsforhold.

Nedenstående tabel illustrerer, hvordan de er fordelt og om de har hus, lejlighed eller landbrug

Tabel 4.3.4 Hvor er plejefamilierne bosat?

Hvor er plejefamilierne bosat?	
Byzone	52%
Landzone	48%

Et andet karakteristika er, at 78 % af de ny-godkendte plejefamilier har husdyr, hvilket må antages at skyldes, at majoriteten bor i hus og/eller på landet. I alt har 20 % af de ny-godkendte plejefamilier fritidslandbrug og 3 % har landbrug med husdyrhold. Derudover bor 73 % i eget hus og 4 % i lejlighed.

Af de ny-godkendte plejefamilier kunne 97 % tilbyde plejebarnet eget værelse, hvilket er et krav ved døgnanbringelser.

Opsummering

De ny-godkendte plejefamilier udgør i lighed med de eksisterende plejefamilier en alsidig gruppe, som kan tilbyde gode og trygge rammer for plejebørn, og som besidder de rette kompetencer til at være plejefamilie for et eller flere børn. De ny-godkendte plejefamilier er hovedsageligt godkendt til middel belastningsgrad, hvilket betyder, at de er godkendt til at kunne varetage komplekse plejeopgaver. Alle ny-godkendte plejefamilier bliver synlige på Tilbudsportalen, når de er godkendt og vil kunne fremsøges på lige fod med de øvrige aktive plejefamilier.

4.5. Plejefamilier i Socialtilsyn Midt

I de seneste år har der været fokus på familieplejeområdet i Danmark. Forskningen på området peger på, at et trygt omsorgsmiljø med mulighed for at danne nære og stabile relationer til voksne, er vigtigt for at sikre en god anbringelse for barnet²³. Socialtilsyn Midts tilsynsforpligtelse med plejefamilierne skal sikre, at plejefamilierne er egnet til plejeopgaverne og kan tilbyde børn og unge et

trygt og omsorgsfuldt miljø at vokse op i. Den generelle kvalitet hos plejefamilierne er tilfredsstillende. Socialtilsyn Midt vurderer, at plejefamilierne tager deres plejeopgaver seriøst, og gør en stor indsats for, at de anbragte børn og unge får en god og tryk opvækst på lige fod med andre børn. Socialtilsyn Midt har i årsrapport 2016 valgt at have fokus på plejefamilieområdet med henblik på at belyse plejefamiliernes sammensætning og demografi.

I 2016 omfattede Socialtilsyn Midts portefølje 1.582 plejefamilier. Socialtilsyn Midt dækker et område, hvor der er lang tradition for at anvende plejefamilier og hvor der er mange familier, som vælger at blive plejefamilie. En stor del af familierne har arbejdet som plejefamilier i mange år og har varetaget mange forskellige plejeopgaver.

Socialtilsynets fagsystem, Tilsyn.dk, giver mulighed for at trække en lang række data, som omhandler plejefamilierne og hvad de er godkendt til at tage af plejeopgaver. I det følgende vil data blive anvendt til at tegne et mere nuanceret billede af plejefamilierne.

En plejefamilie er en ganske almindelig familie, der giver plads til et barn eller flere børn, der har behov for særlig støtte og omsorg. Familiebegrebet skal i denne sammenhæng ikke kun forstås som en klassisk kernefamilie. Singler med eller uden børn, par uden børn og homoseksuelle kan også blive godkendt til plejefamilie. Definitionen på en familiepleje er ifølge Socialebegreber.dk et botilbud til børn og unge, hvor barnet eller den unge bor i et privat hjem og deltager i familielivet. Kommunerne bruger plejefamilier til døgnanbringelser, aflastning i weekend og ferie samt akutanbringelser²⁴.

23. Kilde: www.vidensportal.dk/temaer/plejefamilier.
24. Ibid.

Karakteristik af plejefamilierne i Socialtilsyn Midt?

Nedenstående afsnit beskriver på det generelle plan, hvad der karakteriserer plejefamilierne, som Socialtilsyn Midt fører tilsyn med. Karakteristikken er baseret på data fra Tilsyn.dk.

Profil på en almindelig gennemsnitlig plejefamilie i Socialtilsyn Midt

På baggrund af data Tilsyn.dk stiller til rådighed er det muligt at lave en overordnet profil af en gennemsnitlig plejefamilie i Socialtilsyn Midt.

En gennemsnitlig plejefamilie er kendetegnet ved:

- Plejeforældrenes alder er i gennemsnit 53 år.
- Typisk har en eller begge plejeforældre en pædagogisk eller sundhedsfaglig uddannelses baggrund.
- Typisk har en eller begge plejeforældre haft eller har job, hvor de arbejder med børn og unge.
- I gennemsnit har plejeforældrene 5,5 års erfaring med at arbejde som plejefamilie.
- Plejefamilien er typisk godkendt til middel belastning.

Profilen indikerer, at plejefamilierne under Socialtilsyn Midt både besidder flere års erfaringer med plejeopgaver og at de også uddannelses- og erhvervsmæssigt har erfaringer, de kan trække på i forhold til de opgaver de varetager. Aldersmæssigt har plejefamilierne en høj gennemsnitsalder, hvilket også forklarer, hvorfor der er mange, der siden 2014 er ophørt med at være plejefamilier.

Belastningsgrader – godkendelsesrammen for plejefamilier

Godkendelsesrammen for plejefamilier består af 4 belastningsgrader - lav, middel, høj og kommunal.

Tabel 4.5.1 Belastningsgrader

Belastningsgrader	Den procentvise fordeling
Højeste belastningsgrad/kommunal plejefamilie	3 %
Høj belastningsgrad	23%
Middel belastningsgrad	67%
Lav belastning	8%

Plejefamiliens godkendelse vil indeholde den belastningsgrad, de er godkendt til, og belastningsgraden indikerer, hvilke opgaver plejefamilien kan varetage. Plejefamiliens godkendelse er altid udarbejdet i samarbejde med plejefamilien, således at belastningsgraden stemmer overens med plejefamiliens kompetencer, erfaring og ønsker i forhold til plejeopgaver.

Plejefamilierne i Socialtilsyn Midt spænder vidt i forhold til, hvilke plejeopgaver de kan varetage og sværhedsgraden heraf. Det giver kommunerne gode muligheder for at finde det korrekte match mellem barn og plejefamilie, som dermed kan sikre en god anbringelse.

Størstedelen af plejefamilierne kan varetage plejeopgaver, som falder inden for kategorien middel til høj belastning. Disse plejefamilier besidder bl.a. kompetencerne til at kunne indgå i kompliceret forældresamarbejde og håndtere komplekse plejeopgaver. En mindre gruppe plejefamilier er godkendt til højeste belastning (kommunale plejefamilier) og det betyder, at de kan håndtere særlige komplekse og svære problemstillinger samt behandlingskrævede opgaver. Endvidere er der plejefamilier, som udelukkende varetager aflastningsopgaver. Her er børnene ikke i døgnpleje og deres problemstillinger er ofte i lav til middel belastning.

Nedenstående tabel viser, hvordan plejefamilierne i Socialtilsyn Midt fordeler sig i forhold til belastningsgrader. Som det fremgår af tabellen er majoriteten af plejefamilierne godkendt til enten høj belastningsgrad eller middel belastningsgrad, hvilket angiver, at plejefamilierne har kompetencer til at varetage komplekse plejeopgaver.

Hvor mange pladser har plejefamilierne?

Nedenstående tabel viser, hvor mange pladser det samlede antal plejefamilier i de enkelte kommuner er godkendt til, og det er både døgnpladser og

aflastningspladser. Endvidere viser tabellen også, hvor mange ledige pladser der er i de enkelte kommuner.

Det samlede antal pladser for eksisterende plejefamilier i Socialtilsyn Midt er 3.074 pladser og ud af dem er 640 pladser ledige²⁵. Ud af det samlede antal pladser er 2.434 pladser optaget.

Kommune	Sum af antal pladser	Sum af ledige pladser
Favrskov Kommune	112	22
Faaborg-Midtfyn Kommune	271	50
Hedensted Kommune	196	49
Herning Kommune	197	45
Holstebro Kommune	182	46
Horsens Kommune	207	49
Ikast-Brande Kommune	139	26
Lemvig Kommune	94	21
Norddjurs Kommune	119	26
Odder Kommune	58	14
Randers Kommune	248	66
Ringkøbing-Skjern Kommune	209	61
Samsø Kommune	16	5
Silkeborg Kommune	4	1
Skanderborg Kommune	151	29
Skive Kommune	156	25
Struer Kommune	77	15
Syddjurs Kommune	141	33
Viborg Kommune	367	45
Århus Kommune	130	12
Hovedtal	3.074	640 (20,8%)

25. Tallene afspejler, hvordan fordelingen af pladser ser ud i 1. kvartal 2017, da Tilsyn.dk ikke giver mulighed for at lave historiske træk.

Socialtilsyn Midt dækker hele Region Midt, som er kendetegnet ved både at have store landkommuner og større byer.

Nogle kommuner har lang tradition for at have mange generelt godkendte plejefamilier, mens andre kommuner har knapt så mange, og derfor anvender plejefamilier i andre kommuner.

Plejefamilier

26. Som det fremgår af oversigtskortet er der 2 plejefamilier i Silkeborg Kommune. Socialtilsyn Midt fører ikke tilsyn med plejefamilier bosiddende i Silkeborg Kommune, det gør Socialtilsyn Nord. De to plejefamilier er med, da den ene familie midlertidigt bor i Silkeborg Kommune mens deres hus færdigbygges, og den anden familie bor på en adresse beliggende i Skanderborg Kommune, men Kort og Matrikelstyrelsen registrerer den som hjemmehørende i Silkeborg Kommune

Hvor er plejefamilierne bosat?

Data fra Tilsyn.dk viser, at det næsten er ligeligt fordelt, om plejefamilierne er bosat på landet eller i byerne.

Tabel 4.5.2 Hvor er plejefamilierne bosat

Hvor er plejefamilierne bosat?	
Byzone	53%
Landzone	47%

Endvidere viser data fra Tilsyn.dk, at majoriteten af plejefamilierne bor i hus og at mange plejefamilier driver fritidslandbrug. Der er også plejefamilier, som driver større landbrug.

Tabel 4.5.3 Plejefamiliernes fysiske rammer

Hvor er plejefamilierne bosat?	
Lejlighed	1,61%
Hus	68,66%
Fritidslandbrug	24,01%
Landbrug	5,72%

Majoriteten af plejefamilierne har fysiske rammer, som gør det muligt at tilbyde plejebørn eget værelse. I alt har 98 % af plejefamilierne et værelse til rådighed til et plejebarn. Den resterende andel er aflastningsfamilier, hvor plejebarnet ikke skal have eget værelse.

Opsummering

Socialtilsyn Midt har, som det fremgår af ovenstående, en stor gruppe plejefamilier, der fagligt og erfaringsmæssigt spænder vidt og som kan tilbyde gode, trygge rammer for udsatte børn og unge. Alsidigheden i plejefamiliegruppen betyder, at der er gode muligheder for at lave gode match mellem plejeforældre og børn, som skal anbringes, og derved give de rette betingelser for gode anbringelser, som kan tilgodese børnenes behov. Alle aktive plejefamilier i Socialtilsyn Midt kan udsøges på Tilbudsportalen, hvor det også er muligt at få et dybere kendskab til den enkelte plejefamilies kompetencer, erfaring m.m.

4.6. Socialtilsyn Midts tilfredsundersøgelse 2016

Hvert år laver Socialtilsyn Midt en ekstern tilfredsundersøgelse. I 2016 blev 225 personer inviteret til at deltage i undersøgelsen. Udvælgelsen blev foretaget tilfældigt og der er respondenter fra plejefamilieområdet, herunder ny-godkendte plejefamilier fra 2016 og tilbudsområdet, hvor både private og offentlige tilbud har deltaget. Ud af en population på 225 deltagere har 165 besvaret spørgeskemaet, svarende til en besvarelsesprocent på 73 %.

Deltagerne blev bedt om at tage stilling til følgende:

- Hvor tilfreds er du samlet set med Socialtilsyn Midt?
- Tilfredshed med tilsynsbesøget
- Tilfredshed med godkendelser
- Tilfredshed med kommunikation og dialog
- Tilfredshed med faglig rådgivning
- Tilfredshed med whistleblowerordningen
- Tilfredshed med grundkurser for plejefamilier (blev kun besvaret af ny-godkendte plejefamilier fra 2016)

Tilfredsundersøgelsen for 2016 viser, at respondenterne samlet set er meget tilfredse med Socialtilsyn Midt. Således er 87 % enten tilfredse eller meget tilfredse med Socialtilsyn Midt. I tilfredsundersøgelsen fra 2015 var den samlede tilfredshed på 75 %.

Den stigende tilfredshed kommer til udtryk på samtlige parametre i undersøgelsen, men i særdeleshed i forhold til følgende:

- ✓ Der er meget stor tilfredshed med grundkurser for plejefamilier, herunder informationsniveauet, tilmeldingsproceduren, kursernes fysiske placering, antal afholdte kurser samt det faglige indhold.
- ✓ Der er meget stor tilfredshed med selve tilsynsbesøget, herunder dialog og informationsniveauet inden besøget samt udførelsen og opfølgning på tilsynsbesøget.
- ✓ Der er meget stor tilfredshed med godkendelsesprocessen, herunder informationsniveauet inden sendt ansøgning, udførelsen af godkendelsesbesøget og varigheden af godkendelsesprocessen.
- ✓ Der er meget stor tilfredshed med kommunikationen og dialogen med tilsynskonsulenterne.

I undersøgelsen var det muligt at give uddybende svar. I svarene understreges det, at tilsynskonsulenterne er fagligt kompetente, dygtige til udførelsen af tilsynsbesøget, tilgængelige, fleksible og imødekomende i forhold til dialog og information.

Tilfredshedsundersøgelsen fra 2016 viser også, at respondenterne inden for både plejefamilieområdet og tilbudsområdet har givet udtryk for, at det er for ressourcekrævende og omfattende, når der skal indsamles og indsendes materiale til socialtilsynet.

Socialtilsyn Midt anerkender, at der i forbindelse med tilsynsbesøg er en omfattende mængde materiale, der skal indhentes, og at det kan være ressourcekrævende. Det skal understreges, at der kun bliver anmodet om relevant dokumentation fra plejefamilier og tilbud. Kravet om dokumentation kan Socialtilsyn Midt ikke omgå. Derfor tilstræber Socialtilsyn Midt, at der informeres grundigt om krav til dokumentation forud for et tilsynsbesøg, herunder at der informeres om, hvorfor socialtilsynene indhenter dokumentation.

Bilag 1:

Lovhjemmel

Grundlaget for udarbejdelsen af årsrapporten for det enkelte tilsyn fremgår af lov om socialtilsyn, Bekendtgørelse til lov om socialtilsyn samt den foreløbige vejledning om socialtilsyn.

Lov om socialtilsyn § 9:

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. § 6 i lov om social service.

Stk. 2. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal redegøres for i årsrapporten.

Bekendtgørelse om socialtilsyn § 11:

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, jf. § 9, stk. 1, 1. pkt., i lov om socialtilsyn.

Stk. 2. Årsrapporten skal indeholde oplysninger om:

- 1) antal godkendelser foretaget i det foregående år fordelt på tilbudstype,
- 2) antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg,
- 3) antal iværksatte skærpede tilsyn og baggrunden herfor,
- 4) antal iværksatte påbud og påbuddenes karakter,
- 5) antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor,
- 6) socialtilsynets sagsbehandlingstider i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om godkendelse,
- 7) tilsynstakster og objektive finansieringsandele og
- 8) indtægter i forbindelse med varetagelse af andre opgaver for en kommune, et regionsråd eller et tilbud end de opgaver, der fremgår af

§ 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Årsrapporten skal desuden indeholde socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet herunder den faglige og organisatoriske udvikling i tilbuddene.

Stk. 4. Socialtilsynet kan herudover beslutte, at årsrapporten skal indeholde socialtilsynets overvejelser om udvalgte fokuspunkter.

Stk. 5. Årsrapporten skal senest 1. juli året efter det kalenderår, årsrapporten vedrører, sendes til Socialstyrelsens auditfunktion og til sekretariatet for udarbejdelse af rammeaftalerne for regionen. Årsrapporten offentliggøres på socialtilsynets hjemmeside.

Silkeborg
K o m m u n e